

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos
Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintelis tautinės ir tikybinės minties
lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic
Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily
in America

Nr. 100 **Kaina 5 centai** ŠEŠTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 28, 1956 **Price 5 cents** Vol. XI

OKUPANTŲ APETITAI VIS AUGA LIETUVOJE

Bolševikai reikalauja nupenėti kolchozuose 260,000 kiaulių

SIMAS MIGLINAS, Vokietija

VILNIUS, Lietuva. — Vilniuje įvyko Lietuvos komunistų partijos centro komiteto plenumas, kuris svarstė gyvulininkystės produktų padidinimo klausimą. Šiame plenumo gana platų Lietuvos žemės ūkio klausimais pranešimą patiekė M. Šumauskas.

Viceprez. Nixonas kandidatuos

WASHINGTONAS, bal. 27. — Viceprezidentas Nixonas pranešė balandžio 26 d. vakare, kad jis sutinkas kandidatuoti per rinkimus į viceprezidento postą su prezidentu Eisenhoweriu.

Prezidentas Eisenhoweris patenkintas, kad Nixonas priėmęs nominavimą. Nixonas yra 43 metų amžiaus.

V. Vokietija turės

3,200 karo lėktuvų

BONNA, Vokietija, bal. 27. — Vakarų Vokietijos karinės jėgos turės apie 3,200 lėktuvų. Ši žinia išplaukė iš Apsaugos ministerijos pranešimo, pasiūsto parlamentui. Lėktuvai, daugiausia pirkti už jūryje, kainuos vienas bilionas ir 482 milijonai dolerių.

Sudužo lėktuvus

BERLYNAS, bal. 27. — Sov. Rusijos karinis lėktuvus sudužo už Berlyno. Trys keleiviai žuvo, kiti trys, būg lėktuve, išgelbėti. Lėktuvus migų metu bandė nusileisti į Schoenefeld areodromą Ryt. Berlyne.

Naikina kapines

VATKANAS, bal. 27. — Katalikų žinių agentūra praneša, kad raudonosios Kinijos pareigūnai įsakė Peipinge panaikinti senas katalikų Chala kapines, ir pradėta iš kapų išimti mirusiųjų palaikai. Nežinia dėl kokių priežasčių katalikų kapinės nušluojamos nuo žemės paviršiaus.

Prekyba su raudonaisiais

WASHINGTONAS, bal. 27. — JAV vyriausybė sušvelnino suvaržymus gabenimui reikmenų, skirtų taikintiems tikslams, į Europos valstybes, Maskvos valdomas, pagal bendrą leidimą. Bet tas suvaržymo sušvelninimas neličia uždraudimo strateginių daiktų į sovietinį bloką.

Prašo ginklų

WASHINGTONAS, bal. — Rabinas Abba Hillel Silver iš Cleveland kreipėsi į JAV prez. Eisenhowerį, kad Izraeliui būtų leidžiama pirkti „apsiginančių“ ginklų iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Rabinas Silver, aplankęs Izraelį balandžio mėn. pradžioje, kalbėjo 50 minučių su prezidentu Eisenhoweriu ir valstybės sekret. Dulles.

65 žuvo

ALZIRAS, bal. 27. — Prancūzijos kareiviai smarkiai kovojo prieš Alžiro sukilėlius Aures kalnuose. Kovoje 65 sukilėliai žuvo.

Šis jo pranešimas būdingas kelti atvejų. Pirmiausia tasai pranešimas rodo, jog Lietuvos komunistai kolchozams ir sovchozams (vadinamiesiems tarybiniam ūkiams) stato kur kas didesnius reikalavimus už Maskvoje šeštajam penkmečiui Lietuvai paruoštas direktyvas.

Maskviniai reikalavimai ir Lietuvos komunistų sąlygojimai

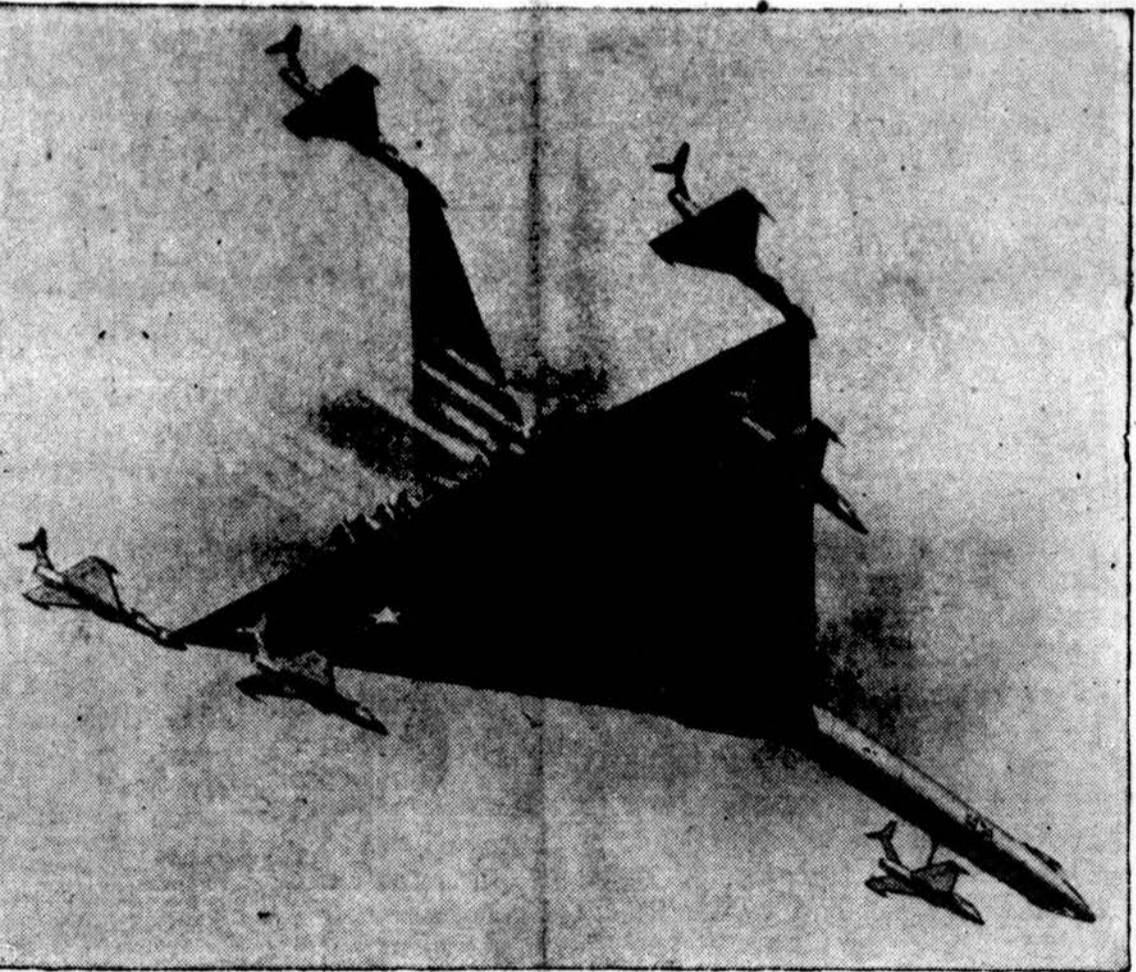
Sovietų Sąjungos komunistų partijos dvidešimtojo suvažiavimo šeštajam penkmečiui priimtose direktyvose per būsimus penkerius metus reikalaujama Lietuvoje padidinti mėsos gamybą 1,9 karto, gi pieno gamybą — 2,2 karto.

Tuo tarpu Vilniuje įvykusiame plenumo iš Šumausko pranešimo matyti kur kas didesni Lietuvos kolchozams statomi sąlygojimai. Šiuo metu Lietuvoje yra 70 sovchozų bei tarybinų ūkių. Šie ūkiai praėjusiais metais valstybei „pardavė“ 51,886 centnerius jautienos, arba kiekvienas po 741 centnerį jautienos.

Kiaulienos pardavimas bei prievolinis atlikimas 1955 metais buvęs didesnis, negu jautienos. 1955 metais Lietuvos tarybiniai ūkiai „pardavė“ maždaug po 840 centnerių kiaulienos kiekvienas (apskaičiavimai daryti vadovaujantis Oleko pranešimu apie tarybinų ūkių praėjusiais metais valstybei padarytą pelną bei nuolatius parduodant gyvulininkystės produktus. SM).

Vilniuje įvykęs lietuviškųjų komunistų partijos centro komiteto plenumas taip pat patiekė visą eilę pavyzdžių, rodančių kai kurių kolchozų nepaprastą nuosmukį gyvulininkystės srityje. Šumauskas mano, kad kolchozų ūkio produkciją geriausiai esą galima pakelti į kaimą siunčiant tūkstančius komunistų vadovauti tiek kolchozams, tiek gyvulininkystės fermoms. Ir tai reikią artimiausiu metu padaryti.

Pažymėtina, kad pastaruosiu metu ir Lietuvos rajonuose vyksta komunistų partijos konferencijos, kuriose taip pat keliami ūkinės produkcijos didinimo klausimai.

Naujo atominio bombonešio projektas, pagamintas dalininko. Bombonešis gali nešti savo kovos pajėgumus. Dalininkas šį savo projektą pavadino "project opposum". Šis projektas buvo apsvaistytas New Yorke.

Dag Hammarskjöld pasiūlė Arabų - Izraelio jungtines sargybas

CAIRO, Egiptas, bal. 27. — Dag Hammarskjöld, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, pasiūlė jungtines Arabų — Izraelio sargybas palei šnipus pasienį, kad galima būtų palaikyti neramiuose Vidurio Rytų se paliaubas.

Už Tylos Bažnyčią pamaldos

ROMA. — Tarptautinės Marianinės Akademijos iniciatyva, garsioje Romos St. Maria Maggioro bazilikoje prie stebuklingo Marijos „Salus Populi Romani“ paveikslu buvo suruoštos pamaldos už Tylos Bažnyčią. Šį kartą iškilmingas pontifikalines šv. Mišias už Rusijoj persekiojamą Bažnyčią atnašavo arkivyskupas Aleksandras Evreinoff. Pamaldose dalyvavo 19 persekiojamų tautų atstovai bei daugelis Rusijos tremtinių.

Laukiama naujo šventojo

ROMA. — Popiežiaus Inocentio XI beatifikacijos byla, pradėta svarstyti jau 1714 mt., bet dėl susidėjusių įvairių aplinkybių buvo sutrūkyta, vėl buvo tęsiama ir jau einama prie galo. Pasibaigus jo dorybių tyrinėjimo procesui, dar šį mėnesį įvyks jo kūno atpažinimo aktas. Taip pat bus svarstomi patiekiami per jo užtarimą įvykę stebuklai. Popiežiaus Inocentio XI palaidotas Vatikano bazilikoje. Jo beatifikacijos laukiama dar šiais metais.

Kalencorius

Balandžio 28 d.: šv. Povilas nuo Kryžiaus; lietuviškas: Rimigailė.

Balandžio 29 d.: šv. Petras iš Veronos; lietuviškas: Tarimant.

Saulė teka 4:53, leidžiasi 6:45.

Oras Chicagoje

Chicagoje ir apylinkėje rytoj giedra ir švelni oro temperatūra.

VELIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

- Nikita Chruščevas, Sov. Rusijos komunistų partijos bosas, prieš išvykdamas vakar iš Londono į Maskvą, pareiškė, jog Rusija nesiumėšia ginklų niekam, o tik parduoda tiems, kurie prašo.
- Rytų Vokietijos komunistinė vyriausybė įsakė paleisti 698 kalinius, kurie buvo nuteisti sovietų karinių teismų už karo nusikaltimus.
- Devyni žmonės žuvo Pulaskeyje, Va., vakar, kai apartamentiniame name įvyko sprogdimas ir gaisras.
- Britanijos premjeras Edenas vakar pareiškė, kad jis esąs patenkintas derybomis su Sovietų Rusijos vadais — Bulganinu ir Chruščevu, kurie vakar išvyko iš Londono į Maskvą.

Bulgarijos komunistų komitete stiprūs yra stalinistai

BELGRADAS, Jugoslavija, bal. 27. — Sofijos miesto žinios, pasiekusios Belgradą, sako, jog naujas Bulgarijos vyriausybės premjeras Anton Jugov atsiprašęs Jungtinių Amerikos Valstijų ir paprašęs atnaujinti normalius diplomatinius santykius su Bulgarija.

„Il Quotidiano“ laikr. apie Lietuvos bažnyčios padėtį

ROMA. — Žinomas Romos katalikų dienraštis „Il Quotidiano“ patalpino vieno iš „Geležinės Uždangos“ neseniai pasprukusio klaipėdiškio pranešimą apie kai kurių katalikiškų bažnyčių stovį Lietuvoje. Laikraštis pažymi, kad kai kurios katalikų bažnyčios esančios uždarytos ar panaudotos profaniškiems tikslams. Visa tai aiškiai pasauliui kalba, kaip komunistiškasis pasaulis su pranta religinę laisvę. Nors jie žodžiais ir apsimeta, kaip dideliais religijos tolerantais, tačiau jų darbai išduoda tikrąją jų galvojamą bei nusistatymą religijos atžvilgiu.

Toliau laikraštis išvardina visą eilę katalikų kunigų, kurie dar vargsta išsklaidyti po Rusijos koncentracijos lagerius. Šis faktas parodo, kad laisvasis pasaulis su dideliu susidomėjimu bei simpatija seka pavergtosios Lietuvos katalikų kovas už savo religinę bei tautinę laisvę.

Mokinių protestas prieš mokytoją

PAJAKUMBŪH. — Sumatros saloj, Pajakumbuh mieste, komunistų atidarytojų pagonių vaikams mokykloj mokytojas pradėjo aiškinti, kad nėsą nei Dievo, nei sielos ir kad žmogaus kilmė paeišnanti iš beždžionės. Pažymėtina, kad mokiniai griežtai pasipriešino tokiam mokytojo aiškinimui ir protesto ženklau nuvyko į katalikų Misijų Stotį paprašyti Marijos medalikėlių, kuriuos viešai nešioja ir tuo pareiškia savo nepatirimą minėtoms mokytojo pamokoms. Tai aiškus įrodymas, kad ne tik krikščionims, bet ir pagonims komunistiškąjo materializmo nuodai yra pasibaisėtinai.

● Arabai paskelbė boikotą anglių firmom, kurios prekiauja su Izraeliu arba yra žydų valdomos.

Edenas važiuos į Sov. Rusiją

LONDONAS, bal. 27. — Sovietų Rusijos komunistų partijos vadas Nikita Chruščevas šiandien pasakė, kad Sov. Rusija „pasiųkintų“ Jungtinių Tautų uždraudimą siųsti ginklus į Vidurio Rytus.

Chruščevas ir Sov. Rusijos premjeras Bulganinas dešimties dienų vizitą Anglijoje baigė spaudos konferencija, kurioje dalyvavo 400 laikraštinių.

Maskvos valdovai atsakinėjo į laikraštinių rašytus paklausimus.

Spaudos konferencijos ryškesni punktai:

- 1. Britanijos ministeris pirm. Edenas priėmė pakvietimą aplankyti Sov. Rusiją šiais metais.
- 2. Bulganinas ir Chruščevas norėtų aplankyti Jungtines Amerikos Valstybes, jei toks jų vizitas būtų pelningas.
- 3. Bulganinas kreipėsi į britus, kad jie pagelbėtų sudaryti geresnius santykius tarp JAV ir Sov. Rusijos.
- 4. Chruščevas paneigė, kad Sov. Rusija norinti įkišti baslius Britanijos ir JAV santykiuose.

Jungtinės Amerikos Valstybės nutraukė diplomatinius ryšius su Bulgarija prieš šešerius metus, kai bulgarai iškėlė šnipinėjimo kaltinimus prieš JAV ministrą Donald Heath ir jo atstovybės narius ryšiumi su Kostov byla.

Traicho Kostov, premjero pagelbininkas ir komunistų partijos sekretorius, buvo pakartas 1949 m. už išdavystę ir „titizmą“. Jis buvo š. m. balandžio 14 d. „nušvarintas“ vedant Stalino nuvainikavimo akciją, nurodant, jog kaltinimai prieš jį buvę klaidingi.

Pranešimai, pasiekę Belgradą, kalba: Bulgarija pasiumė į Washingtoną atsiprašymo raštą, kuriame sakoma, kad šnipinėjimo kaltinimai prieš Heath ir jo atstovybę buvę sufabrikuoti.

Bulgarijos pasiūlymas atnaujinti diplomatinius santykius buvo gautas Washingtono š. m. balandžio 14 d., bet informuotojai pastebi, jog nebuvo gauta atsiprašymo rašto ir nedaroma žingsnių santykių atnaujinimui.

Tie patys šaltiniai kalba, kad Bulgarijos premjero Jugovo pozicija esanti silpna ir greitai laiku jo vietą gali užimti gen. Ivan Michailov, Krašto apsaugos ministras, vadinamas stipriu vyru. Jugov užėmė Vulkio Chervenkov vietą bal. 16 d. po to, kai jis turėjo pasitraukti kaip karštas Stalino sekėjas. Bulgarijos komunistų centro komitete stiprūs yra Stalino šalininkai, lavinti Maskvoje.

Vulkio Chervenkov turi daug šalininkų, kurie kaišo baslius į Jugovo vežimą. Jėgos padalintos tarp gen. Michailovo ir komunistų partijos boso Todor Žukovo, bet manoma, kad Michailov išstums Jugovą.

Trumpai iš visur

● Alger Hiss, buvęs augštas valstybės departamento pareigūnas ir mirusio prezidento Rooseveltto patarėjas Yaltos konferencijoje, balandžio 26 d. kalbėjo Princetono universitete, N. J. Jis 1950 m. buvo nuteistas į kalėjimą už neteisingą priešaišką, kad jis nepateikė valstybės departamento slapty dokumentų sovietų šnipams. Hiss kalėjime išbuvo beveik ketverius metus. O dabar būdamas laisvėje pasiūvė „švieti“ studentus.

● Klaipėdos laivas „Albatrosas“, metus laiko (!) sėdėjęs ant sekulomos prie Klaipėdos, buvo atiduotas laikinai į doka, nors per visus galus į vietą veržiasi vanduo. 14 žmonių įgula be pertraukos pumpuoja vandenį. Kapitonas Kurotkin skundžiasi, kad jo bosai Papov ir Lisievičius nesišaudina. Laivo stovėjimas be darbo atsiejo 500,000 rublių. Albatrosas kaimynystėje yra 4 laivai. Vienas jų „Tarybų Lietuva“ buvo 1950 m. su didžiausiomis iškilėmis nuleistas į vandenį — ir per 6 metus iš vietos nepajudintas...

Jūrininkai sako, kad juos nors mokomaisiais laivais padarytų, girdi, Klaipėdoje yra net dvi jūrų mokyklos.

● Paryžiaus policija praneša, kad Nicolas Shiriac, P umunijos baleto trupės narys, pabėgo iš savo būrio ir paprašė politinio tremtinio teisių Prancūzijoje.

Darbininkų universitetai

MADRIDAS. — Neseniai pasirašyta sutartimi Ispanijos vyriausybė pavedė Dominikonų vienuolijai vadovauti Kordobos darbininkų universitetui. Naujais universiteto rektorius, buvęs darbo inspektorius, žymus žurnalistas ir socialinės mokyklos profesorius dominikonas Cobo pareiškė, kad Ispanijos Darbo ministerija yra numačiusi nuolatinio rudens atidaryti dar tris darbininkų universitetus, kurių kiekviename galės studijuoti po 400 darbininkų.

P.L.S.S. Skaučių Seserijos Vadija kviečia į pavasario balių,

KURIS ĮVYKS GEGUZĖS MĖN. 5 DIENĄ, 8 VAL. VAKARE — WESTERN BALLROOM SALĖJE, 3504 SOUTH WESTERN AVENUE

Balių globoja skaučių rėmėjų komitetas, į kurį įeina mūsų visuomenininkai bei lietuviško jaunimo būčiaiuliai.

PROGRAMOJE DALYVAUJA — pianistė B. Monstavičiūtė, Balerina G. Parokaitė, akt. J. Kelečius, Pulgio Andriuko fejletonas, Tautinių šokių grupė "Grandis", vyr. skaučių kvintetas.

Bus turtingas bufetas, laimės traukimas ir kiti baliiaus įvairumai. Šokiams gros p. Jonušo orkestras.

Laukiame visų molonaus atsilankymo! Visas baliiaus pelnas skiriamas skautiškam Baliaus Rengimo Komisijai.

Laiškai iš Afrikos

KOPTŲ MENAS

Mieloji Ada,

žmogus, jeigu jis susidomi kurio dalyku, nori jį gerai suprasti; o jeigu tasai žmogus priedo dar turi palinkimo į mokslus, jį saiki kiekvieną klausimą nori išsemti. Taip ir šiuo atveju su ma no koptais pasidarė: su savo laiškais apie koptus jau gal ir įgrisau ne tik Adai, bet ir visiems skaitytojams. Jau laikas keisti plokštelę!

Tačiau negali gi žmogus staugi sustoti, kartą jau įsivaizavęs. Todėl ir aš noriu dar būtinai papasakoti — kad "išsemti klausimą" — apie koptų meną. Deja, nesu aš specialistas ir apie jį mažai tenusimanau. Todėl ir nutariau paaukoti savo žmogų — kad jįnai surinktų apie koptų meną žinias knygoje — ir savo gražų popietį ir kreiptis į koptų meno specialistą. Ačiū Dievui, kad jį greitai suradau; tai mano kolegė daktarė Hilde Zaloser, dėstanti fakultete vokiečių kalbą. Kitiems, pasirodo, tai ne taip lengvai pasiseka, ir jįnai, net nežinodama dar mano vizito tikslo, ėmė man pasakoti tikrą "anekdotą", kokių mūsų amate dažnai pasitaiko:

— Tą dieną, anksti rytą, paskamino jai nepažįstamas Italas studentas, atvykęs, kaip Egipto valdžios stipendininkas, studijuoti vietoje koptų meno. Po dvių mėnesių beviltiško ieškojimo Kaire ir Aleksandrijoj, kažkas pagaliau jam davė p. Zaloser telefono numerį. Vargšas studentas ieško, pasirodo Aukštojos Mokyklos ar Fakulteto, kur būtų dėstomas koptų menas — tokių dalykų Egipte nėra; jie ieško muziejų ir bibliotekų — jį jas jo neįsileidžia: "tai tik daktarams", — atsako jam tekstualiai muziejaus direktorius. Irgi mat atrado idėją — studijuoti Egipte koptų meną! — stebisi žmonės, trukdiodami pečiais.

Užtat ir nenustabu, kad koptų meno specialistė dėsto vokiečių kalbą. O kad Dr. H. Zaloser tikrai specialistė, jokių aš bejonųjų bent aš neturėjau. Žinojau, kad jįnai baigusi Vienos Meno Institutą, kad jįnai Strzygowskio, daug prisidėjusio, XX-jo amžiaus pradžioje, prie moksliškos meno istorijos susikūrimo, mokinė, kad jįnai — kaip ir kiekvienas save gerbiąs vokieškosios kultūros auklėtinis — atvykus prieš 15 metų į Egiptą, turėjo normaliai ir natūraliai susidomėti tuo, ką kraštas turi įdomiausio: arba egiptologija (bet jįnai net buvo atskirai pasirodusi) arba koptų ar Islamo menu. Jos gausūs mokslo darbai apie koptų meną tai, pagaliau, liudija.

Tačiau su mokslo žmonėmis yra kita bėda: sritis, kuri jiems rūpi, atrodo jiems turinti nepaprastą svarbą, ir visas sunkumas man nebuvo tai išgauti informaciją apie koptų meną, bet sulaukti tą moksliškų žinių — ypač dar iš moksliškų lūpių — srovę, kuri, jei aš nebūčiau rodęs savo užsispyrimo ir stiprios valios, būtų pavirtusi ne Laišku apie koptų meną, o mažiausiai 30 puslapių studija. Tiktai po ilgų įtikinimų, kad jįnai jį prieš save sėdinčią ypatai turi žiūrėti kaip į visišką "ablavuką", kuris per penkiolika

minučių nori viską sužinoti apie koptų meną, pavyko man pagaliau suorganizuoti "nerimtą" pasikalbėjimą:

— Pasakykite man, kas yra iš viso koptų menas? Ar jis iš viso egzistuoja?
— Kaip tai: ar jis egzistuoja? Koks čia per klausimas? — Koptų menas yra viena iš originalių egiptiečių tautinio genijaus išraiškos formų!
— Bet ar dabar koptų menas egzistuoja? Ar, atvirkščiai, jis yra tiktai praeties liekana, aprėžta konkrečia istorine epocha?

— Deja, reikia pripažinti, kad koptų meno jau seniai nebėra. Visa, kas buvo originalaus koptų mene, nuo VII-jo ar VIII-jo amžių visiškai susiliejo su Islamo menu.

— Aha. Štai va jau šį tą pozityvaus ir sužinojau. Žinau dabar, kad koptų menas užgeso. Bet kada ir kaip jis prasidėjo?
— Prasidėjo jis drauge su krikščionybės išgalėjimu Egipte. Tačiau aš visiškai nesutinku su nuomone, kad jis tėra tiktai krikščioniškasis, o ne drauge ir tautinis menas, ir esu įsitikinusi...

— Sustokite, dėl Dievo meilės! — Čia jau mes įeiname į "nuomonių" sritį. — Sakykite verčiau, kaip jūs įsivaizduojate koptų meno gimimą.

— Pagal mane, egiptiečių liaudies menas buvo visai sugniuždytas ilgų amžių — nuo Aleksandro Didžiojo laikų — graikų kultūros ir helenistinio meno formų dominavimo. Krikščionybės išsiplėtimas Egipte — neuzmirškime, kad krikščionybė buvo tada paprastų žmonių, o ne elito, tikėjimas — buvo tasai pretekstas, daugiau: tasai katalizatorius, kuris davė progos atsipalaiduoti liaudies genijui nuo svetimų įtakų ir pradėti kurti savitą meną. O drauge ir epocha apibūdinančios suirutės sužlugdė, žinoma, "oficialųjį meną".

Ar tai reiškia, kad koptų meno nesijaučia jokių helenistinių įtakų?
— To aš nenoriu pasakyti: helenizmo įtaka stipri, ir jį pasireiškia, pirmiausia, antropomorfiniu meno supratimu, žmogaus pavidalo įvedimu į meną. Tačiau nei kiek nemažesnę man atrodo, pavyzdžiui, ir Indijos įtaka: neužmirškime, kad tuo metu Viduržemio pasaulis vėl suėjo į glaudų kontaktą su Indija.

— Jeigu jūs teigiate, kad koptų menas yra grynai egiptietiškas, o ne, kaip kiti sako, tiktai Bizantijos meno atsaka, tai jis turėjo daug ką paveldėti iš Senojo faraonų Egipto meno tradicijos?

— Taip iš pirmo žvilgsnio atrodytų, bet taip nėra: absoliučiai jokio palyginimo negalima surasti tarp Senojo Egipto ir koptų meno. Bet, pagal Strzygowskį, tai visai suprantama: Senojo Egipto menas buvo oficialusis, reprezentatyvinis aristokratijos menas, tuo tarpu kai koptų menas yra liaudies menas, nayaus noro gyvenimą pagražinti, jį dekoruoti išraiška.
— Jūs sakote, kad koptų menas yra drauge nayaus ir dekoratyvus. Ar tai ir yra pagrindiniai jo bruožai?

NAMŲ DARŽININKAVIMAS

DIDĖJA

A. DOBILAS, Iowa

Pavasaris skleidžiasi visu savo gražumu. Vienas iš seniausių savo rankom's įvykdomy projektų — namų daržininkavimas vyksta pilnu tempu.

Apskaičiuojama, kad apie 1,500,000,000 dol. išleidžiama per metus namų daržininkavimo reikalams: įrankiams, trąšoms, chemikalams piktžolių bei kirminų-kenkėjų naikinimui, žolės, gėlių ir daržovių sėkloms. Daržo bei kiemo įrengimų, dirvožemio, durpių, dumblo, juodžemio ir žaliatvorų išlaidos į šią sumą nėra įskaitytos.

Greitas plėtimasis
Paskutiniaisiais metais daržininkavimas taip sparčiai auga, kad pagal žurnalą "Pasaulio Sėklos" rytinių sričių vedėjo Max Rosenthal nuomone, 1959 m. daržininkavimo biznis gali pakilti iki 3 milijonų dolerių vertės.

JAV yra apie 40 mil. namų daržininkų. Amerikos medelynų sąjungos informacijos direktorius H. P. Quadland sako, kad namų daržininkai yra didžiausieji pirkėjai iš 600 mil. dolerių metinės medelynų apyvartos.

1954 m. pievelėms prie namų pagražinti savininkai sunaudojo apie 9 mil. svarų žolės sėklų. Penkis kartus daugiau žolės sėklų reikėjo naujų pievelių įrengimui arba pleistųjų atželdinimui. Įskaitant golfo aikštes,

plentų pakeles ir bendrųjų vietovių papuošimą, 1954 m. iš viso sunaudota 75 mil. svarų žolės sėklų. Metinė žolės, gėlių ir daržovių sunaudotų sėklų kaina siekia apie 300 mil. dolerių sumą.

Apie 30 mil. amerikiečių šeimų kasmet augina gėles ir apie 14 mil. augina daržoves. Gėlių sėklų produkcija siekia 50 mil. dolerių per metus, kurių didžioji dalis išperkama namų daržininkų. Sunku apskaičiuoti kiek išleidžiama trąšoms, juodžemiui ir kitiems žemės pagerinimams.

Gėlių šakniaropės
Vieno tyrinėtojo tvirtinimu, medeliams ir sėkloms išleistam doleriui atitinka 2-3 centai trąšoms.

Gėlių šakniaropės namų daržininkavime vaidina labai svarbų vaidmenį: praeitais metais iš Olandijos įvežta už 35 mil. dolerių šakniaropių: tulpių, hiacintų, narcizų ir gladiolų. Daugiau negu pusė šios sumos sumokėta už tulpes.

Iš virš 48 mil. JAV šeimų daugiau negu pusė turi nuosavus namus. Nuo 1949 m. apie 5 mil. naujų namų buvo pastatyta.

Pagal praeitų metų apžvalgą nuo 1940 iki 1953 metų 162 met. ropolinėse vietovėse priemiesčių gyventojai padaugėjo 46%.

Visa tai turi didelę įtaką į namų daržininkavimo kilimą.

AUKŠTIKALNIUI - COLNEY 70 METŲ

A. PETRAUSKAS

Kai prieš penkis su viršum metų teko pažinti Motiejų Aukštikalni-Colney, tai naujųjų ateivių staigiosios veiklos, dabar taip nutūpusios prasiveržime, buvo sudarytas ir man pačiam apie jį įspūdis, kad koks tai tai dėl ambicijos ar kitokių asmeninių išskaičiavimų buvusis veiktėlis dar vis tebebando laikyti lietuviškosios veiklos paviršiuje.

Dabar, kai per tą laiką daug pasirodžiusių prašmatnių veikėjų kaip meteorų nusirito Waterburio lietuviško gyvenimo padange, dr. Colney kaip stovėjo, taip stovi, kaip judėjo, taip juda, kaip dirbo, taip dirba įvairios darbo srityse. Jis gyvas senųjų ateivių kuriamuose dirvonuose.

Kai Waterbury ėjo karštos kovos dėl bendruomenės organizavimo, toje kovoje pirmose eilėse grūmėsi ir dr. Colney. Kai tie kovotojai liovėsi kautis, ir, metę ginklus, pamiršo ne tik tas kovas, bet ir į bendruomenės susirinkimus nesilanko, pastovus lietuviškas labai darbininkas tebeveža ir bendruomenės vežimą. Jis yra apylinkės ir apygardos valdybose.

Mainosi veikėjai priešakinėse darbo eilėse, iškyla ir dingsta. Nedingsta tik nuo mūsų čia naujųjų ateivių pasirodymo Waterbury dr. Colney. Kas šeštadienį jis kalba ir kalbą per radiją. Kiek tūkstančių jis iš to susitaupė, gali pasakyti tik tie, kurie jau iš tų valandėlių vedimo susibankrutavo. Gi kiek lietuviškos labai padarė ir padaro, tai waterburiečiai prisiklauso. Nepraleidžia nė vienos progos nepakomtatavęs bendrųjų lietuviškos ir Lietuvos laisvinimo svarbesniųjų atsitikimų. Ir rašant šį straipsnelį, jis komentuoja amerikiečių pažūras ir pas'rodžiusias iš Maskvos žinias dėl Baltijos valstybių ateities.

Motiejus Aukštikalnis-Colney yra tautininkas. Jis buvo net tautininkų centro komiteto pirmininkas. Bet jis yra amerikoniškasis tautininkas. Jis vis dėlto pirmoje vietoje stato Lietuvą, o partiją kaip priemonę Lietuvai tvarkyti. Prie diktatūrinio Lietuvos režimo ir viso to, kas iš to sekė, jis nėra prisidėjęs. Jis tautininkams tinka čia, bet

— Kaip tai? Apipilėsimas! Juk praeitą vasarą tam pačiam kambary nakvojau ir temokėjau 3 dol., dabar gi reikalauji penkių, — ginčijosi viešbuty svetys.
— Taip, bet buvo vasara. Ponas turėtum žinoti, kad žiemą naktys ilgesnės ir penkinė nėra perdaug.

BRONIŲ, ONA ar DANUTĖ Jankauskus, gyvenančius JAV prašo atsiliepti: Ant. Salčiūnas, 515 Greenwich St., Philadelphia 47, Pa.

Veteranų - prie Socialinio Draudimo

Veteranų pensijų mokėjimą (pagal prez. Eisenhowerio sudarytos Veteranų pašalpų komisijos pasiūlymą) ruošiamasi sujungti su Socialinio Draudimo sistema, kuri vėikia visose JAV-bėse. Šis prezidento pasiūlymas, jei jis bus priimtas, iš pagrindų pakeis pašalpų programą, kuri dabar aprūpina visos tautos 22,000,000 veteranų.

Rekomenduojamas pakeitimas apimtų GI draudimą, nedarbingumo (disability) kompensacijas, palikuonių pašalpas, našlių pensijas, veteranų administracijos struktūrą, GI pasakolų privilegijas ir kt.
Komisija, atsargos gen. O. N. Bradley vadovaujama, studijavo veteranų programą daugiau metų laiko.

— Gerai matau, kad jūs su savo prancūziškuoju auklėjimu jau norite man spąstus paspausti: savaimi suprantama, kad, norint charakterizuoti meną, reikia pradėti kalbėti nuo jo var tojamų medžiagų, nuo jo išelties būtinybių; koptų menas tai, žinoma, visų pirma, atsiskykamas nuo aukštųjų kultūrų vartojamų medžiagų, nuo akmens ir marmuro, ir grįžimas prie vietinių, primityvesnių medžiagų: plytų, medžio, audinio.

— Kokie tad koptų meno paminklai, išlikę iki šio laiko?

— Tai, visų pirma, koptų viegnuolynų, išlikusių dykumoje ar oazėse, statiniai. Bet, taip pat, medžio raižinių lentos, stebėtinai gražiai išsilaukusiu 4-5 a. po Kr. audinių kolekcijos.

Padėkojau savo bendrakalbei už suteiktas žinias — jų, kaip sakiau, būčiau lengvai galėjęs trigubai parnešti — ir grįžęs šokau pasikalbėjimą surašyti į savo laišką. Algirdas

Šiuo pasiūlymu sumažinamos dabar mokamos pašalpos ir sumažins išmokėjimus, kurie iki šiol buvo mokami veteranams, tarnaujantiems (servicemen) ir palikonims (survivors).

Ši rekomendacija, kuri sujungia veteranų pensijas su Socialinio Draudimo sistema, pavyzdžiui, sumažins pensijas daugiau negu pusiau 700,000 veteranų pensininkams, kurie gauna pašalpas iš Socialinio Draudimo įstaigos. Pagal komisijos rekomendaciją, veteranams bus išmokama sumažinta pensija. Didžiausias išmokėjimas pavieniui veteranui bus \$70 per mėnesį, arba \$105 per mėnesį, jei jis turi išlaikomą žmoną.

Šis pasiūlymas griežtai yra priešingas įvairiems veteranų organizacijų pasiūlymams.

Komisija sako, kad šių dienų veteranų programa turi būti pagrįsta tokia programa, kuri rūpinasi reikalingumu, susijusiu su karine tarnyba. Veteranai, kurie nėra susiję su tarnyba, nedarbingi, privalo būti aprūpinti kaip ir kiti žmonės.

—Pr. Šilas

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.
Albumas Lietuva yra geriausia dovana Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovoti. Išleido ATEITIS. Jį galima gauti: ATEITIS administracijoje 916 Willoughby Ave. BROOKLYN 21, N. Y. Kaina 6 dol.

Iš džiaugsmo

Prie durų sustojo autobulanca ir jon įtempė kruviną žmogelį. Praeiviai apspito teirautis, kas įvyko. Kaimynas aiškino:

— Zmona pagėgo.
— O, vargšelis, — kalbėjo žmonės, — matyt iš širdplėšos mėgino žudytis.
— Ne, — dėstė kaimynas, — iš džiaugsmo susiruošė šventelę su nugėrimu ir risdamas per laiptus prasikūlė pakaušį.

Jei musės kalbėtų

— Man žiūrint į dramblių visad ima pasigailėjimo jausmas. — Kodėl?
— Nugį, vargšelis, negali lubom vaikščioti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO., atstovaujanti didelę anglų firmą HASKOBA Ltd., Londone, siūnia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. 100% garantija — pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono, Anglijos, tad labai greitai pristatymas.

Prašykite mus siunčiamų į LIETUVĄ gėrybių sąrašą:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 S. Rockwell St.
Chicago 32, Ill.
Tel. YArds 7-4337

"TEVYNĖS GARSŲ"

Valandėlė transliuojama per WDOK stotį, banga 1260, kiekvieną penktadienį 7 val. vakare.

Klubo pirm. J. STEMPUŽIS

1203 E. 74TH STREET
Cleveland 3, Ohio, tel. EX 1-2296

Our 10th Year — Thousands satisfied customers
100% INSURED - RECEIPTS FURNISHED - FAST DELIVERY
GIFT PARCELS of Food and Clothing to Lithuania, Latvia, Estonia and all parts of the USSR. Mailing sent by air mail (7-8 days)
We also ship your own self packed parcels with food, new and used clothing.
ALL DUTIES PREPAID
DUTY FREE PARCELS to West and East Germany, Poland, Hungary, Yugoslavia, etc. Low duty parcels to Czechoslovakia. Ask for our detailed price lists. WE SELL RUBLE BANKNOTES.
GRAMERCY SHIPPING COMPANY
777 Lexington Ave., New York 21
Tel.: TE 8-5462, 5463

Sužinokite apie jusų
SOCIAL SECURITY DROVERS BANKUOSE
Trec., Geg. 2 d. 11:30 v. r. iki 2:00 p. p.
Ketv., Geg. 3 d. 11:30 v. r. iki 2:00 p. p.
Penkt., Geg. 4 d. 11:30 v. r. iki 2:00 p. p.
Kaipo specialų patarnavimą, klientams ir kitiems, mes pakvietėme "field representative" iš Social Security Administracijos, su kuriuo galėsite aptarti jūsų individualias Social Security problemas. Kviečiame jus pasitarti su juo dėl senatvės pensijos ir likusios soc. sec. sumos (paveldėjimo atveju) išmokėjimo joms ir jūsų šeimai.
The Drovers Banks
47th Street & Ashland Avenue YArds 7-7000

PRIEŠ VERGŲ DARBĄ

JAV Senato darbo pakomitetis, kuriam vadovauja sen. Paul H. Douglas, šiuo metu apklausinėja liudininkus apie vergų darbo stovyklas, veikiančias Sovietų Rusijoje ir jos kontroliuojamose kraštuose.

Kai Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas prieš keletą savaičių lankėsi Washingtone, sen. Humphrey (demokratas iš Minnesotos) ką tik buvo įteikęs Senatui rezoluciją, reikalaujančią tirti priverstinio darbo ir vergų darbo stovyklų padėtį. Šį tyrinėjimo darbą praversti apsiėmė didysis humanistas senatorius Douglas, kuris ir iš Alto paprašė medžiagos, reikalingos jo darbiui. Alte tokios medžiagos yra gana daug.

Kaip spaudoje pastebėjome, Alto veikėjas dr. Mykolas Devenis (iš Waterbury, Conn.) jau davė savo parodymus sen. Douglas pakomitečiui. Tai buvo balandžio 25 d. Senato rūmuose. Jis atstovavo Alta.

Kadangi dr. Devenis 1940 m. Lietuvoje buvo suimtas ir išvežtas į vergų darbo stovyklą Sibire, ten dirbo ir daug patyrimo įgijo, jo parodymai pakomitečiui ypatingai buvo vertingi.

Jis trumpai atpasakojo trėmimus iš Lietuvos, kaip žmonės buvo suimami be jokio reikalo, be jokio nusikaltimo, "kaip miltų maišai buvo verčiami į prekinis vagonus ir vežami į šiaurę, į koncentracijos stovyklas", kalbėjo dr. Devenis. Kadangi jis yra gydytojas, baigęs Yale universitetą ir praktikavęs Waterbury, jis buvęs priverstas prižiūrėti "sergančius kalinius". Kasdien jam tekdavo patikrinti sveikatą apie 150 asmenų. Koncentracijų stovyklų kaliniai dirbdavę po šešiolika valandų į dieną. Tie, kurie, nepakeldami baisių arktiškųjų speigų, rimtai susirgirdavo, pranykdavo ir niekas jų daugiau nebematydavo.

Dr. Devenis, davęs savo stiprius ir teisingus parodymus iš savo skaudžių patirčių, pabrėžė, kad JAV turėtų remti Priverčiamąjį Darbo Konvenciją, kuri Tarptautinės Darbo Organizacijos narius įtrauktų kovon prieš vergų darbo stovyklas ir iš viso prieš priverčiamąjį darbą, kuris yra praktikuojamas komunistiniuose kraštuose. Pažymėtina, kad dr. Devenis ir savo definiciją davė apie vergų darbą. Anot jo: "Sovietų koncentracijos stovyklų kaliniai yra tik vergai darbininkai, kurie neturi teisių, kurie nieko neturi. Visi kiti rusai yra priverstiniai darbininkai, nes jie turi dirbti tą, ką jiems yra įsakyta dirbti".

Balandžio 18 d. šioje vietoje buvo rašyta, kad Alto Vykdomasis Komitetas, lankydamasis sostinėje, užmezgė kontaktą su galingąja Amerikos darbininkų organizacija AFL — CIO. Besikalbant su tos organizacijos vadovybe, pirmoji eilė su p. Delaney, besirengiančiu vykti į tarptautinės darbininkų organizacijos suvažiavimą Genevoje, buvo iškeltas vergų darbo Sovietų Sąjungoje klausimas. Buvo pasiūlyta užmegzti artimą kontaktą su Senato pakomitečio pirmininku sen. Douglas, kad būtų galima vergų darbo reikalus bendrai aptarti ir turima medžiaga pasidalinti, kad Senato tyrinėjimai praeitų sėkmingai, kad p. Delaney delegacija, nuvykusi į Genevą, kiek galima daugiau medžiagos nusivežtų šiuo šiaudien pačiu aktualiausiu reikalu. Pagaliau Senato pakomitetis ir gyvą liudininką iš lietuvių galėjo pasikviesti. Dabar galima būti tikėjimui, kad tarptautinėje organizuotųjų darbininkų konferencijoje Genevoje platesniu mastu bus iškeltas vergų darbo klausimas, kad bus paliesta ir bolševikų okupuotos Lietuvos dabartinė būklė.

Labai gerai, kad Altas ir į šią sritį rimtą dėmesį yra atkreipęs.

JĖGOS SIAUTĖJIMO GRĖSMĖ

ST. DZIKAS, Elizabeth, N. J.

Be įvairaus sėkmingumo pastangų išlaikyti mūsų jaunąją kartą lietuvišką, mūsų šeimose vyksta taip pat moralinė kova, kurią nusako dažni tėvų skundai, kad jie savo vaikų elgėsi nebegali suprasti, o neretais atvejais ir sukontroliuoti. Apilinka, kuri veikia mūsų mokyklinio amžiaus jaunimą, yra tokia triuškinanti ir besiveržianti į namus įvairiais kanalais, kad dėl to reikia ne mažiau sielotis nei mūsų jaunimo nutautėjimo grėsmė.

Viena tipinga šio krašto socialine nelemtimi yra jaunųjų nusikaltimų antplūdis ypač didmiesčiuose. Šis reiškinys yra paseka visos eilės priežasčių, dėl kurių nemaža pakalbama ir parašoma, bet nepajėgiama radikalai eiti prie reikiamų reformų. Vietoj to spaudoje nuolat skelbiami privatus ir oficialūs pareiškimai, kad reikia nedelsiant didinti policijos kadrus, nes nusikaltėlių, ypač nepilnamečių, siautėjimas daro gyvenimą nepajėgiama. Ir taip vis daugiau vyrų stotams ir kovotojų su nusikaltėliais eiles, per metus tai sėkmingai finansuoti kiekviena šeima sumoka 495 dol. Bet tai padėties — kiek nepataiso, priešingai — nepilnamečių nusikaltėlių skaičius kasmet auga. Štai 1948 m. JAV teismai teisė tris tūkstančius nepilnamečių nusikaltėlių, o 1954 — jau beveik 500,000. Gi teismo nepasiekusių atvejų skaičius yra trigubai didesnis. Vien New Yorko valstybėje per 1954 m. virš milijono nepilnamečių buvo policijos sulaikyti už įvairius nusikaltimus. Tais pat metais 53% visų automobilių vagysčių, 40% įsilaužimų, 40% visų vagysčių buvo papildyta nepilnamečių iki 18 metų.

Nepilnamečių nusikaltėlių problemai tirti sudaromos Senato, miestų ir privačios komisijos, tačiau jos dažnai pasitenkina rekomendacijomis dėl nepilnamečių teismų organizacijos, pataisos namų panaudojimo ir kitų antrinių priemonių santykiavime su jaunuoliais, jau nuėjusiais nusikaltimų keliais. Reta sutikti jų tyrimo išvadų, kurios nurodytų priežastis, kurios nuveda jaunuolį į nusikaltimus ir pasiūlytų priemones šiai negerovei pašalinti.

Televizijos programos

Bejieskiant priežasčių, kurios pastumia nepilnamečius nusikaltimų keliais, ne be pagrindo nurodoma neigiamą kaikiurių televizijos programų įtaka. Turint galvoje, kad reta šeima neturi televizijos ir kad jaunuoliai prie aparatų vidutiniškai praleidžia 22—27 val. per savaitę, reikia prileisti, kad televizijos programos turi milžiniškos įtakos ir augančio žmogaus sąmonės ir charakterio formavimą. Ką gi vaikai mato per tas ilgas prie televizijos praleistas valandas? Štai vienos studijos daviniai.

New Yorko televizijos stotys savo programose kasdien "nuvykdo" apie 30 žmonių ir parodo virš tūkstančio jėgos prieš žmogų panaudojimo vaizdų. Nusikaltimus vaizduojančios programos nuo 1951 metų pagausėjo keturis kartus. Ir visa tai mūsų atžalynas godžiai stebi, išgyvena ir susidaro iš tris tūkstančius nepilnamečių nusikaltėlių, o 1954 — jau beveik 500,000. Gi teismo nepasiekusių atvejų skaičius yra trigubai didesnis. Vien New Yorko valstybėje per 1954 m. virš milijono nepilnamečių buvo policijos sulaikyti už įvairius nusikaltimus. Tais pat metais 53% visų automobilių vagysčių, 40% įsilaužimų, 40% visų vagysčių buvo papildyta nepilnamečių iki 18 metų.

Nepilnamečių nusikaltėlių problemai tirti sudaromos Senato, miestų ir privačios komisijos, tačiau jos dažnai pasitenkina rekomendacijomis dėl nepilnamečių teismų organizacijos, pataisos namų panaudojimo ir kitų antrinių priemonių santykiavime su jaunuoliais, jau nuėjusiais nusikaltimų keliais. Reta sutikti jų tyrimo išvadų, kurios nurodytų priežastis, kurios nuveda jaunuolį į nusikaltimus ir pasiūlytų priemones šiai negerovei pašalinti.

Tačiau ir po to padėtis nepagerėjo. Nepilnamečių nusikaltėlių skaičius bauginančiu tempu auga. Spaudos ir žodžio laisvės varden jokia valdinė cenzūra neįmanoma. Lieka tik viešosios opinijos ir asmeninės iniciatyvos kelias, siekiant apsaugoti jaunimą nuo šių moralinių nuodų sklaidimo. Pirmuoju atveju reikia organizuoti masišką laisvų rašymų programų sudarytojų, antruoju — pažinti blogąsias programas ir neleistų vaikams

žiūrėti, žinoma, jei tai dar ne pervėlu, nes štai viena 3 metų mergaitė bandė virtuvės peiliu nudurti savo motiną, kai ši išjungė televiziją, kur buvo rodoma kriminalinė programa. Nužudymų dėl šios priežasties yra buvę ne vienas.

Dėl filmų tektų pasakyti tą patį, tik šiuo atveju padėtis kiek geresnė, kadangi kinas nėra taip lengvai pasiekiamas, kaip televizija.

"Komikų" blogybė

Kitas šaltinis, kurio pagalba nuodijama paauglių sąmonė yra vadinami komikai. Tai charakteringas šio krašto produktas, taikliai atremtas į vaikų psichologiją. Šiame krašte komikams išleidžiama daugiau pinigų, nei visų rūšių mokyklų vadovėliams: apie vieną milijoną dol. per metus. Vien kriminalinio turinio komikų kas mėnuo atspausdinama virš 30 mil. egzempliorių. Tai visokių, kokių tik gali išsivymusi vaizduotė sukurti nusikaltimų, žiaurumų ir iškrypimų detalizuoti vadovėliai. Jais minta milijonai šio krašto vaikų. Ir nors veikia jų leidėjų sutartas kodeksas, nors kelis kartus jie buvo įvairių komitetų tiriami, niekas jiems kelio negali užkirsti dėl klaidingai suprustos, konstitucijos garantuotos spaudos laisvės — laisvės moraliskai žudyti priaugančią kartą. Žinoma, yra komikų, kuriems neką tegalėtųm prikišti. Taigi, jei į namus pakliūva komikas, tėvai turėtų patikrinti, ar su juo neatsinešė vaikas jį žudančių moralinių nuodų.

Progresyvinė mokyklų sistema, neigianti bet kokį auklėjimo momentą viešosios mokyklose, dar labiau sutirština tą neigiamą atmosferą, kurioje jaunuoliai rengiasi gyvenimui. Bendroji socialinė aplinka irgi neteikia jiems tinkamų sąlygų pakreipti savo elgseną tinkama kryptimi.

Taigi besirūpindami mūsų atžalyno tautinės sąmonės ugdymu, neturime pamiršti pavojaus, kuris gresia dėl augščiau paminėtų įtakų veikimo, vedančių jaunąją kartą nužmogėjimo keliu. Negalėdami pakeisti esamų sąlygų iš pagrindų, turime kovoti prieš tas neigiamas visas mums prieinamas būdas. Mūsų parapijos, mokyklos ir jaunimo organizacijos turėtų ateiti tėvams į talką šioje kovoje už moraliskai sveiką išsivijojimą jaunąją kartą.

KŪRYBINIS GENIJUS BENDROSE PASTANGOSE

NEW YORK, balandžio 26 d.

— Crawford H. Greenwalt, Du Pont B-vės prezidentas, Amerikos laikraščių leidėjų draugijos susirinkime balandžio 26 d., atkreipė dėmesį, kad modernioji pramonė susiduria su rmta problema, kaip apsaugoti "nepaprastų gabumų žmogaus" kūrybinį genijų kolektyvinėse pastangose.

"Žmonijos visos pažangos pagrindas", anot Greenwalto, "remiasi paprastai tomis kūrybos mintimis ir svajonėmis, kurios gimsta ir auga kurio atskiro asmens smegeninėje; tomis kūrybos mintimis ir svajonėmis, kurios kūrėją pažadina naktį ir neleidžia užmigti, nors kiti galėtų miega. Tos "svajonės" žmonijai turi nepaprastą vertę, nes kas šiandien tėra "svajonė", ryt jau gali virsti tikrove".

Paminėdamas šio šimtmečio praėjusios pusės technikos laimėjimus — susisiekimo priemonių revoliuciją, visuotinį elektros vartojimą, atvertas duris į atomo vidų — Greenwaltas pareiškė, kad "būsimoji karta gali tikėtis bent tokių pat nuostabių išradimų, kokių turėjome per paskutinius 50 metų".

"Bet kada šios galybės įsikūnys ir kaip toli nauji laimėjimai mus nuves, tatau pareis kaip tik nuo to, ar ir kiek mes sugebėsime "atrasti" tuos nepaprastų gabumų žmones ir padrasinti jų asmeninę kūrybą".

Visame progrose nuolat yra gyva didelė problema, kad kolektyvinės pastangos nesužlugdytų asmens kūrybinio genijaus.

Tai yra problema ne tik verslininkams, bet ir mokyklai, bažnyčiai, spaudai, vyriausybei — žodžiu visiems. Problema yra dvišalė. Iš vienos pusės turi būti materialinės sąlygos apsaugoti kūrybingiausius pažangos versmės; iš antrosios turi būti moralinės sąlygos, garantuojančios asmeniui žmogiskąją vertę, jam suteiktą paties gimimo. Jei pasirodytume nepajėgūs užtikrinti nepaprastų gabumų žmogui vaisingą darbą padrasinančių sąlygų, visų žmonių ateitis prarastų savo kilnumą, savo spindėjimą ir savo viltigumą".

Per pastarųjų 50 metų tautos ūkio nesulaikomoje pažangoje aiškiai pastebimas laipsniškas savaiminis kolektyvinių pastangų įsigalėjimas asmens sąskaiton. Nepaisant fakto, kad smulkios imonės kaip tik tinkamiau tvarkyti atskiram asmeniui, dažnu atveju praktikuojama vietoj vieno atsakingo asmens pastatyti sukarikatūrintą kolektyvą. "Įprastai manoma, kad verslininkas turi būti materialistas, savanaudis, irzlus su savo tar-

nautojais, abejingas savo žmonai, niekinąs meną ir nepasotinamai gobšūs pinigų", dėstė Greenwaltas. "Tačiau toks verslininkas, kaip kad ir kitų profesionalų, apibendrinimas yra visiškai nesąmonė. Klekvienu verslo žmonų prieauglis pasipildo iš to paties katilo, iš kurio sau prieauglį semia ir visos kitos profesijos bei pašaukimai.

"Nelaimė, verslas dažnai yra vertinamas tik dvejai: arba juodai arba baltai. Suprantama, verslo žmonės darė klaidų praeityje ir, kadangi pasaulys netobulus (turbūt), darys ir ateityje. Klaidos turi būti aiškinamos ir ko veikiau taisomos. Tačiau klaidingų dalykų pabrėžimas neturi užtemdyti teisingųjų reikšmės. Juk nepaneigiamas faktas, kad visą monumentalų ūkinę pažangą yra pirmiausia verslinio proceso išdava".

Pastabėlės

Surinko Pranas Alšėnas

ACH, TIE TAIKOS BALANDŽIAI

Spauda praneša, jog Belgrado raudonoji vyriausybė priėmė biudžetą \$700,000,000 sumoj, iš kurio 70% esą turės atitekti karinėms išlaidoms.

Vadinasi, raudonųjų taikos balandžiai turi gana gerą apetitą, ar ne?...

GALIMA VIENA KLAUSIMĖL?

Spaudos žiniomis, Kijeve dar tebestovi, kaip stovėjusios, Stalino stovylos, o dienraščio "The Globe and Mail" bendradarbio pranešimu iš Soči, "tėvelio" Stalino buv. mėgiamiausios vasarvietės, tenai šių metų vidurvasarį ruošiamasi atidaryti netgi naują Stalino muzėjų... Ką į tai draugas Kruščiovas?...

MOKESČIŲ MOKĖJIMO TERMINUI PASIBAIGUS

Kiekvienas tax'ų mokėtojas patariamasi pranešti naująjį adresą, jeigu jis keičia gyv. vietą ir jeigu tikisi gauti pirmo-kėtų mokesčių dalį. Gi jeigu mokėtojas jaučiasi valdžiai skolingas — to daryti nereikia, nes valdžia ir taip jį susiras...

KALBANT APIE VID. RYTUS

Taigi, anot torontiškie "Daily Star", kalbant apie Vidurinius Rytus (angliškai — Middle East), tenai kur arabai su izraelitais nuolat "liarmą" kelia, tą sritį, esą, būtų galima pavadinti "Muddle East".

Rimties valandėlei

Mūsų lobių naudojimas

† VYSK. V. BRIZGYS

Be galo turtinga ir įdomi yra žmogaus prigimtis. Net mokytam žmogui nelengvai pavyktų išsiaiškinti kiek jame yra skirtingų galių ir sugebėjimų. Būtu dar sunkiau jas surikiuoti eilėn pagal jų svarbumą. O sunkiausia yra atspėti, kuri jų kuriame asmenyje yra stipriausia. Stebint tų atskirų galių įvairumą, apie žmogų galima pasakyti tą patį, ką apie miško medžių lapus — kad iš daugybės milijonų nėra dviejų vienodų.

Žmogus būtu labai laimingas, jeigu jis mokėtų savo atskiras galias surikiuoti pagal jų svarbą ir jeigu pajėgtų pagal jų svarbą duoti pirmenybę vienoms prieš kitas. Tačiau žmogus nėra nei tiek išmintingas nei tiek galingas, kad savo turtinga prigimtimi visada sugebėtų tvarkingai ir išmintingai naudotis. Šis žmogaus nesugebėjimas jam kai noja daug nuostolių. Tų nuostolių būtu žymiai mažiau, jeigu žmogus bent stengtųsi visada būti kiek galėdamas tvarkingu.

Iš aplink visais esančių asmenų ir daiktų visais atžvilgiais mums artimiausi ir augščiausi yra tėvai. Tačiau stebėdami iš arti žmonių gyvenimą kiek daug sutinkame asmenų, kurių elgesyje, o turbūt ir širdyje, tėvai užima, toli gražu, ne pirmą vietą. Naturaliai žmogui ateina laikas, kad jis palieka tėvų ir motiną ir kuria bendrą gyvenimą su kitu, lig tol jam svetimu asmeniu. Tai yra natūralu. O tačiau dažnai pasitaiko, kad ta proga savi tėvai labai užgautami. Tėvai ne visada yra tel-

sūs nepritardami savo vaikų tokiam žingsniui ar asmens pasirinkimui. O tačiau kiek daug jaunų žmonių, kurie nepaisė savo tėvų patyrimo ir išminties, "aklosios meilės" dėka užsitraukė nelaimę visam savo gyvenimui.

Absoliučiai kalbant iš visko, kas yra, mums nėra nieko artimesnio ir augštesnio asmens už Dievą. Jis mums leido gyventi ir paskyrė tikslą; Jis mums padeda. Jame mes gyvename, judame ir esame. Jis žmogui kalbėjo ne tik pirminio apreiškimo žodžiais, ne tik per Kristų jam gyvenant žemėje. Nei savo pirminiame apreiškime, nei Kristaus lūpomis apaštalamis Dievas visko neišpasakojo. Jeigu Dievas viską vienu kartu žmogui pasakytų, žmogus negalėtų to pakelti: Visais laikais, net Kristui į dangų užžengus, su žmogumi pasilieka Šventoji Dvasia. Kada yra reikalo, kada yra tinkamas momentas, Šventoji Dvasia žmogui padeda. Šventoji Dvasia, kaip buvo Kristus žadėjęs, apaštalamis pasakė dar daug dalykų, kurių nebuvo pasakęs Kristus. Šventoji Dvasia panašiai elgiasi su kiekvienu žmogumi. Tačiau, Dievo šalia savęs nematant, negalint rankomis jo paliesti, žmogaus pasitikėjimas apreiškimu ir kitų žmonių liudymais apie Dievą susyvaruoja. Jam kartais sunku būti klusnui Dievo žodžiui. Tam tikrame laipsnyje tai yra beveik ne natūralu; tik yra bloga ir labai pavojinga prieš tokią silpnębe neįsiskoti priemonių. Kaip Kristus davė, atėjo Tiesos Dvasia. Ji vadovavo apaštalus, — ji kiek-

vieną žmogų veda į tiesą. Ypačiai mūs protui tamsesnėse valandose atsikinkime tą tiesos šaltinį. Šv. Tomas Akvinietis maldoje suprato daugiau klausimų, negu skaitydamas mokslininkų veikalus. Jo pavyzdžiu, branginkime išmintingų žmonių palikimą, bet kartu daug melnikimės. Daugiau, negu į ką kitą, būkime pamaldūs į Šventąją Dvasią.

BIRUTĖ POKLEVICIŲ Aštuoni lapai

86 tęsinys

Visur tylu ir balta, kur tik mudu einam. Krinta sniegas, lyg danguje žydėtų pasakiški vyšnių sodai, lyg nuo lengvo vėjo jų žiedlapiai byrėtų žemėn. Prieblandoj baltuoja apsnigti Muzėjus lūtai, paritę po letenom granito rutulius, šarbotas patrankos vamzdis ir užpusyta žalitorė. Ties didžiaisiais laiptais rymo abu beržai. Lyg nuometuotos marčios — dvygnės seserys. Nuo jų šakų tyliai krinta sniego žirgumynai.

Senamiesčio pusėj ima skambėti varpai. Jau tamsa ir anaigės dabar leidžiiasi, lyg žydri drugiai, atplaspnoję žemėn iš tų pasakiškų sodų.

Visur taip — kur tik mudu einam — visur tylu ir balta.

— Ko tu lauki, mergaitė mano, ko tu lauki?..

Ir jau Nemunas vado ledus — — —

Jei tylų vakarą stovi ant kranto, girdi, kaip ties betoniniais tilto poliiais grūdasi didžiulės lytys, kaip traskėdami pleišėja ledo luitai, kaip, užgulti vienas kito svoriu, nugarma gilyn, į juodą sukūrį, o paskui ir vėl iškyla viršun, žėrėdami aplūžusiom savo atrailom, ir aplinkui sukasi, ir putoja drumzlinas, tamsus vanduo.

Tada, kaip niekad, Kaunas pilnas keisto nerimo.

Tai vėjo dvelkimas nuo augštapio pusės: patvinusių pievų ir žilvičio luobos aštrus kvapas. Tai kylančios upės grėsmingas tvinkčiojimas ir pavasariškų debesų skubiai praskriejančios driekanos — švelnios, lengvos,

nerūpestingai papašiotos, dūmo ir pieno spalvos. Tai gyvybės maisto mėnuo, miglota kovo pradžia.

O vakarais pateka jaunas mėnuo. Siauras, lenktas ir žalsvai geltonas, lyg blykčiojanti lūšies akis.

Vytauto parke telkšo vandens balaitės ir, kai mudu kopiam į kalną, prietėmoj žvilga šlapi laiptų turėklai. Apačioj, Trakų gatvėj, šūkautja vaikai, mudviejuj alsavimo lengvas garas susilieja su pašalo drėgme. Iš tolo girdisi duslus dukčiojimai. Tai sprogdina Nemuno ledą.

Visur taip — kur tik mudu einam — visas Kaunas kvepia pumpurais.

— Ko tu lauki, mergaitė mano, ko tu lauki?..

Ir tada — gegužis!

Kauko laiptų tvėnkiniuose atsispindi vakaro dangus, dar švelniai paraudęs nuo žaros, su pirmąja savo žvaigžde: aštuonkampė, aštriabriune Aušrine. Ažuolyno pusėj lėtai kyla pilnatis ir akmeny iškalta vandenėš mergina atrodo, lyg gyva. Mėnesio šviesa srūva ant jos plaukų, ant jos stipriųjų, jaunų rankų ir ant liepos kibirų, kur teliškuojasi šaltas vanduo — iš Nemunėlio, iš Dunojėlio ar iš srauvus šaltinėlio...

Žydi obelys, užgulę žaliakalni stogus, žydi tamsiosios alyvos, visi skardžiai geltonuoja pienėm, o Kauno oras kvepia pirmuoju bičių medum.

Visur taip — kur tik mudu einam — visas žydi, žydi, žydi.

— Ir ko tu lauki, meile mano, ko?..

Stebuklo.

Šitai meldžiūsi prie stebuklingo kryžiaus, šaričių bažnyčioj, ant medinių viskų, ir einu keliais, ir bučiuoju laiptų pakopą, ir aplinkui žėri sidabrinės votų širdys.

O už bažnyčios sienų, už tylaus kiemo ir vartų skliauto — dreba Kauno gatvių grindynis. Rusai peržengė Lietuvos sieną ir vokiečių kariuomenė traukiasi

visais keliais. Darda didžiosios patrankos, apkarstytos tinklais ir dulketom šakom, žviegdami šliaužia šarvuotųjų vikšrai. Karšta birželio saulė apraukta geltona migla. Tai sieros, degusių ir prakaito rūkas, smėlio ir žaidos spalva. Tai ketvirtojo Apreiškimo žirgo pašas šešėlis, gelmės šulinio dūmai ir skėrių sparnų šlamėjimas.

Negera, negera toji migla aplink saulės skritulį. Toji nuodingai geltona drignė.

Aš turiu išvažiuoti. Bent keliems mėnesiams — sako mama.

Daržė prisiskinu braškių, susidedu savo vasarinius rūbus ir mudu su tėčiu einam prielaukon. Aš nešuosi uogu pintonaitę, o tėtis eina šalia dviračio, ranka prilaidamas mano lagaminą, užkabintą ant metalinio rėmo.

Mudu pasukam Italijos gatvėn, nes Savanorių prospekte, kiek tik akim užmatai, juodojuo kariškų sunkvežimių būdos, užsikimšusios ties Laisvės alėjos kryžkele.

Prie Meno Mokyklos vartų sustojam pasilsėti.

Cia mudu atėdavom pasivaikščioti kiekvieną pavasarį, kai tirpsta sniegas ir pakalinėn gurgėdami verčiasi linksmi upeliukai. Kai Mokyklos atšlaitėj ruodoja žemės lopai, o ties medžių kamienais, saulės atokaitoj, kalasi pirmieji žolės daigai. Moterys plauna langus, išėmė dvigubus stiklus ir atlupe pageltusius popieriaus juostas. Kiemuose vėdinasi iškarstyti žieminiai apklotai; toli, pakrausės pusėj, mekena ožka, pirmą kartą išleista iš sandėliuko tamos pasiganyti. Kažkur švilpauja, užsilipęs ant stogo, pašinšas kaminkrėty, vydamas ratan plieninę virvę.

(Bus daugiau)

TORONTIEČIŲ VEIKLA PROPAGANDŲ

PRANYS ALSĖNAS, Toronto

Gyvename XX -tame amžiuje, kuris, be abejonės, laiko tėgyje įgaus atominio arba hidrogeninio amžiaus vardą. Ne kalbant jau apie tas begaliniai dideles jėgas — atomą ir hidrogeną, kurias galima kinkyti ir gerio ir blogio vežimam, reikia pasakyti, jog šitame amžiuje zenitinę augstumą yra pasiekusi ir propagandinė sritis, kuri vystoma spaudos, radijo, televizijos ir kitokiomis priemonėmis. Tiesa, ir šios srities propagandą galima kreipti geron ir blogon pusėn. Juk, pav., naudojasi tomis pačiomis priemonėmis ir žmonėms tikslų siekiantieji šmonės, ir šėtono sėklą sėjantieji. Jeigu prisiminsime bolševikinę propagandą.

Mes, lietuviai, gyvenantieji brutalaus priesio išblaškyti po platųjį pasaulį, be abejonės, siekiame kilnaus, galima sakyti, švento tikslo — atgauti tai, kas iš mūsų išplėsta, tarytum negailestingo vagies išvogta, Tėvynės laisvės.

Ar tinkamai naudojame propagandinę sritį

Nors tame bare kaskart vis pažangėjame, tačiau, deja, dar toli gražu lietuviams iki to galingojo ginklo — propagandos tinkamo supratimo, supratimo bent tokiam laipsnyje, kokiam tai supranta mūsų aplinkumoj gyveną žmonės — vietiniai.

Sunku būtų rašančiam šias eilutes tiksliai pasakyti ir smulkiai detalizuoti propagandos supratimo laipsnį kitose kolonijose, kaip Kanadoje, taip ir JAV-bėse arba kitur. Kiek artimiau pažįstama lietuvių kolonija Kanadoje — tai Torontas, kurioje teko išgyventi aštuone-tą metų.

Toronto lietuvių kolonija — yra antroji savo didumu Kanadoje. (Pirmą vietą, galimas dalykas, tenka skirti Montrealiui, bent lietuvių skaičiumi, nekaltant apie veiklą).

Toronto lietuviai, pasakyčiau, lietuviškosios veiklos srityje yra gana veiklūs. Pro jų akis ir mintis veikia joks žymeninis lietuviškas reikalas, joks minėjimas, jokia sukaktis, jokia tradicinė bei tautinė ar valstybinė šventė nepraslenka neatžymėta.

Deja, kad toji visa lietuviška veikla būtų įvilta į tinkamą propagandinį rūbą — nepasakytiau, kad taip yra arba — kad taip būtų buvę nors praeityje.

Buvo laikas kuomet net Vasario 16 arba Birželio liudnyčių įvykių metinės būdavo atšventinamos „užmirštant“ pakviesti savus spaudos atstovus, o, tuo labiau, kanadiečius.

Svenčių minėjimai nepasiekdavo tikslo

Kodėl? Gi todėl, kad mūsų pagrindinis tikslas kaip buvo, taip ir turi būti kuo ryškiau atvaizduoti svetimieciams mums

padarytą didžiąją skriaudą, taip lygiai kuo balsiau šūkterėti pasauliui, jog ne ėriukas buvo kaltas sudrumstęs vandenį vilkiui, nes jis stovėjo pasroviui, o pastarasis jį apkaltino ir prarijo... Taip buvo ir su Lietuva — mūsų Tėvyne. Mokėkime tai įrodyti pasaulio galiūnams.

Kaip su kanadiečių spaudos atstovais, taip lygiai ir su savaisiais — panaši istorija būdavo. Viskuro rengėjai dažnai nepamiršta pasirūpinti, tik jiems labiausiai iš atminties išeina — pakviesti oficialiai (telefonu ar atskirais raštikiškais kvietimais) spaudos žmones. Juk Toronte yra visų didžiųjų lietuviškų laikraščių, kaip dienraščių, taip ir savaitraščių atstovai. O jie kvietini į visus, o visus parengimus, pradėdant mažaisiais, baigiant pačiais didžiaisiais — reikšmingaisiais. O ir čia, jeigu kultū klausimas kodėl? — reikėtų atsakyti trumpais amžinos atminties Tautos Himno autorias, Dr. V. Kudirkos, žodžiais: "Todėl, kad lietuvis, nežūrint kur jis begyventų, nori žinoti, kur kitas lietuvis džiaugiasi, kur verkia, kur dejuoja..." (Cituoja iš atminties — Pr. Al.)

Vadinasi, spaudoj pasirodanti šios žinios iš kitų kolonijų, reportažai, įvykių, minėjimų, švenčių ir kit. aprašymai — nėra bereikšmis reikalas, tačiau svarbi, paskatinanti kitus tėvynainius darban, o tuo labiau parodanti "kur lietuvis verkia, dejuoja, kur džiaugiasi" ir t. t. medžiaga.

Daugelis iš lietuvių nūdien jau mėginame, nors nedrąsiai, koją įkelti ir į vietinę — angliškąją spaudą, nes pramokome bent kiek tos kalbos ir rašto. Kodėl to neįsinaudojame mūsų Tėvynės laisvės kovos reikalui. O tas darbas — nebūtinai jau priklausytų laikraštiniams. Parasyti trumpą padėkos laiškučių laikraščio redaktoriui, manyčiau, kiekvienam nežūryt persunkui, padėkojant už gražų straipsnį apie Lietuvą ir lietuvius. Deja, torontieškiai to nepadarė. Tačiau Toronto dienraščiuose tokių padėkos laiškučių, deja, jų autoriai buvo ne Kanadoje gyveną, bet JAV.

Norintieji turėti daugiau žinių apie Socialinį Draudimą — skatytike neseniai išėjusią iš spaudos knygėlę —

Stoj knygelėį telpa: I Senatvė pensijos ir patikėnų pašalpos ir. Reikalingų atstikimų kompensacijos.

Stoj knygelėį atspaudintąs JAV Socialinio Draudimo įstatymus su visais naujaisiais papildymais ir paaiškinimais. Be to, čia idėta JAV Reikalingų atstikimų kompensacijų atskiruose atseituose paaiškinimai su lentelėmis. Kaina 60 centų.

Peningus su užsakymais siųsti: DRAUGAS 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, Ill.

Stoj knygelėį telpa: I Senatvė pensijos ir patikėnų pašalpos ir. Reikalingų atstikimų kompensacijos.

Stoj knygelėį atspaudintąs JAV Socialinio Draudimo įstatymus su visais naujaisiais papildymais ir paaiškinimais. Be to, čia idėta JAV Reikalingų atstikimų kompensacijų atskiruose atseituose paaiškinimai su lentelėmis. Kaina 60 centų.

Peningus su užsakymais siųsti: DRAUGAS 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, Ill.

Stoj knygelėį telpa: I Senatvė pensijos ir patikėnų pašalpos ir. Reikalingų atstikimų kompensacijos.

REAL ESTATE. Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. 5735 S. NATOMA AVE. (1 blokas nuo Archer prie 6000 West). Nauja mūrinė 1 1/2 aukšto, 10 didelių kamb. Iukusinė rezidencija. Tinkanti dviem giminingom šeimom arba vienai dideliai šeimai. 2 atskirus moderniška įrengtos vonios. 2 virtuvės, 2 autom. garažas. Tuojuo galima iš gauti. Kilimai ir kiti vertingi priedai. Sklypas 65x135. Kaina \$33,600. Tel. WALbrook 5-5030 arba vakarais Prospect 8-3579.

3-JŲ BUTŲ NAMAS. Apylinkėje 26th ir Keeler. Karštu vandeniu apšild. 2 autom. garažas. Tuojuo galima užimti. \$13,700; įmokėti \$3,500. LAwdale 1-7038.

2-JŲ BUTŲ — 6 ir 6 kamb. Arti California Ave. ir 22nd St. Gazu apšild. \$10,300; įmokėti \$2,500. LAwdale 1-7038.

Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. 6 kamb. mūrinis bungalow. Sumodernintas. 4374 W. 25th Place.

CICERO. 3-ju butų bungalow. 5, 6, 4 kamb. Karštu vandeniu — alyva apšild. \$20,900; įmokėti \$6,000. BishoP 2-2162.

CICERO. Geriausias pirkiny — bungalow — 6 kamb. Spintos virtuvė. Garažas. Gerame stovy. \$19,500; įmokėti \$6,000. BishoP 2-2162.

SAVININKAS priverstas tuoj parduoti mūr. namą ir gerą groserijų biznį su visais įrengimais; su dideliais nuostoliais. Prie biznio mod. 5 kamb. butas. Naujas centr. šildymas alyva. 2-ju autom. garažas. Lietuvių apgyventa vieta. Mažas įmokėjimas. Pardavimo priežastis ir kitos informacijos tik asmeniškai susitikus. WALbrook 5-5030 arba vak. PROspect 8-3579.

ISNUOMUOJAMA. Išnuom. miegamasis. Gaminamas valgis. 3208 W. 65th Place.

Marquette Parke išnuom. kamb. 7034 S. Rockwel St. PROspect 6-6924.

DEMESIO! PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Primame žodžių ir raštu pilnai apmokėtus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų užsakymus, parinktus iš katalogų, išvalome ir persiunčiame vartoto drabužius į Lietuvą, SSSR teritorijas ir visą Europą. Turime didelį patyrimą visame Amerikos žemyne. Garantuojame 100%. Siuntinius išsiunčiame kasdien. Lietuviškas ir sąžiningas patarnavimas. Dirbame 6 dienas savaitėje: 9:30—6:30 val.

PATRIA GIFT PARCEL CO. 3741 W. 26th Street, CHICAGO, ILL. Tel. JRawford 7-2126

CEMENTAS - - - CEMENTAS. Neribotais kiekiais tuojau pristatome. Skambinti — Woodward 1-4385 arba rašykite

EMPIRE TRADING COMPANY, 2532 Guardian Bldg., Detroit, Michigan

CARPENTERS. Free Estimate. RELIABLE HOME BUILDERS. Attie Rooms, Plumbing, Room Additions, Electric, Porches and Dormers, Heating, Garages, Air-Cond.

Tel. CApitol 7-4400. Evenings and Sundays DI. 2-9103

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS

ALGIRDAS LANDSBERGIS KELIONĖ. V. Adamkovičiaus pplanke. Užsakymus su pinigais siųskite: 289 pol., kaina \$2.50. DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE. Daugiausia sutaupsite pirkdami ir parduodami per šią įstaigą, nes čia rasite pigių ir vertingų namų visoje Chicagoje. Teiraukitės: ALG. BUDBRECKAS REAL ESTATE 4081 Archer Ave. (Prie Californiajos) Telef. LAfayette 3-3384

4307 W. Marquette Rd. 4 kamb. mūrinis namas, 48 pėdų ilgio. Priešais parko ir krautuvių. Arba mokyklos. 7 mėn. senumo.

3-JŲ BUTŲ MŪRINIS NAMAS SU TAVERNA. GERAS BIZNIS. KAINA \$22,500.00. K. MALONIS PROspect 8-2071

CICERO. Mūrinis pajamų namas. 5 1/2 kamb. ir 5 kamb. naujai įrengti rūsyje. Arti 56th ir 22nd St 2 autom. mūr. garažas. Tyle vonios. Pajamų \$100, plus butas. \$22,900; įmokėti \$6,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd., tel. BishoP 2-2162.

SAVININKŲ PARDUODA 2 butų mūr. namą — po 6 kamb. Kaina \$11,500. 4606 So. Union

Kas nori namų, farmų ir biznį, pirkti bei parduoti, kas nori biznį knygas suvesti.

JUOZAS STANAITIS COOK COUNTY BUSINESS BROKERS 9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago Tel. HUDson 3-7828 Namų PItospect 8-2530

Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪSIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Room 1100, 39 S. La Salle Namų PROspect 8-2071

Parduodama mūrinė vila — Beverly Shores, Roger Ave., tarp Nidos ir Raudondvario, 9 kamb., 2 vonios ir stalbykla. Nauji modernūs įrengimai. Sklypas 60x150 pėdų. Didelis šilpitas autom. paspatyti kiemas. Skambinti — East Chicago 3954-R arba 1277-R. Jonas Pečiulis.

2-JŲ BUTŲ MŪRINIS — 6 ir 6 kamb. Gazu apšildomi abu butai. Tile vonia. Beržinės spintos. Kilimai. Pastumiamos durys. Daug priedų. \$16,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwdale 1-7038.

SUMODERNINTAS 2-ju butų mūrinis — 5 ir 5 kamb. Arti 25th ir Trumbull Ave. Naujas centrinis apšildymas. Garažas. Daug priedų. Savininkas parduoda nebrangiai tik \$15,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwdale 1-7038.

\$2,000 ĮMOKĖTI. 2-ju butų mūrinis. Apylinkėje 24th ir Handin. 4 autom. garažas. 50 pėdų sklypas. LAwdale 1-7038.

Sav. parduoda mūr. namą su akmenų priedu. 2 butai po 7 kamb. Autom. alyva apšild. "Side-drive" 1 autom. garažas. Pilnas rūsys, uždaras porėnis. Įkainotas parduodamui. Apylinkėje 24th ir Millard. Skambinti LAwdale 1-5581 po 4 val. v. šost. ir sekmd. visų dienų.

BERWYNE. 2-ju butų. Arti 36th ir Ridgeleand. 5 ir 4 kamb., "Side drive". Centrinis apšild. 42 pėdų sklypas. \$19,500. OlymP 2-6710.

CICERO. Arti 36th ir Lombard. 3 kamb. namas. Gazu apšild. 40 pėdų sklypas. \$11,200. BishoP 2-2162.

MARQUETTE PARK SPECIALS. Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. 6433 S. Talman Ave. Mūrinis bungalow. Gazu apšild. Autom. karštas vanduo. Praš. \$15,700 arba duokite pasiūlymą. Tur būt parduotas šiandien. ... Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. 7052 S. Maplewood Ave. Mūrinis 2 po 4 kamb. 3 m. senumo. Alyva — karštu vandeniu apšild. 1-mas aukštas tuščias. Tik \$33,500. Kaktai mūsų raštinėje. Medinis 2-ju butų apkaltas namas. Alyva — karštu vandeniu apšild. 50 pėdų sklypas. Arti 71st ir Oakley Ave. Praš. \$18,000 arba duokite pasiūlymą. Gage Parke. Mūrinis 6 kamb. (3 mieg. k.). Gazu apšild. Garažas. 30 pėdų sklypas. tik \$16,500. Našle nori skubiai parduoti.

E. T. MITCHELL REAL ESTATE 2501 W. 69th St. WALbrook 5-5431

LYONS. Naujas mūrinis "ranch type" namas arti Ogden Ave. 4 1/2 kamb. Geriausias statybos. \$17,900. OlymP 2-6710.

Šios nuostabios ir nepaprastos karygos personažas šitai įvertina rasytojas Glauca: "Weiss — parnektintas niekintojas, bet turja savyje Fra Angelico angų varų gamtą, Tatjana — neaprantanti stulos sąvokos, bet myliati skaidriai melo, Pagailau Julius — pasitęgęs skaitaturo ir nesuvokiąs jo esmės, drąsus be drągos, neaprantas pavojusis bopraėjimo procesas".

REAL ESTATE. NEW BUFFALO, MICHIGAN. 65 mylios nuo Chicagos parduodama 10 akry žemė, arti U. S. 12 kelio ir Lake Michigan. South Shore autobusas eina kas valandą. 11 kambarių moderniškas visiems metams gyventi namas. Geneva virtuvė. Automatiškai alyva apšild. Taipgi yra atskiras 4 kamb. namas su 24x28 pėdų garažu. Savininkas turi parduoti. Viena namo bus galima tuojau užimti, su baldais ar be baldų. Kaip važiuoti: Ant U. S. 12 aukšto į dešinę, privažiavus J's Cafe, antroje namas dešinėje pusėje. Nick Dudlak, tel. Lakeside 4134 ar SP 2-6691 po 6 v. v.

4 MIEGAMIEJI KAMB. 7 kamb. medinis namas. Centralinis apšildymas. 2 autom. garažas. Arti 67th ir Halsted St. Specialus bargenas — \$10,750. Skambinti: LAfayette 3-1033

\$10,000 GRYNO PELNO METAMS. Delikatesų krautuvi — Vaisių ir laikraščių pardavinėjimas. Mūrinis 2-ju butų Cicero 5 ir 4 kamb. \$75 pajamų. Moderniški apšildomi butai. 2 autom. garažas. \$50,000 "gross" įplaukų. Įmokėti \$10,000. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwdale 1-7038.

BUILDING & REMODELING. KONTRAKTORIUS STANDARD BUILDERS, INC. 2523 S. 69 st. Chicago 29, Ill., PROspect 8-3792

V. SIMKUS. Įvairūs patalpyimai ir pardavimas. Jei norite pirkti ar užsakyti namą, kuria būtų gerai išplanuotas, patikus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas Susitarti šaukite Reliance 5-8202 nuo 5 val. p. p. kasdien ir taipgi sekmdienais nuo 10 iki 4 val. Adresas: 4645 S. Keating Ave. CHICAGO 32, ILLINOIS

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS 2717-19 West 71st Street BUILDING CONTRACTORS. Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės: Tel. — HEmlock 4-5881

GENERAL BLDG., repair, carpentry, painting, plastering, remodeling. Free estimates. REgent 1-0070

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ MŪRAS BUILDERS, INC. Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal atskirus planus ar individualius pagedavimus. Įvairūs patarnai statybos bei finansavimo reikais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai. Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu: JONAS STANKUS kaedien nuo 4 val. popiet. Tel. PItospect 8-2013 6800 SO. CAMPBELL AVE., CHICAGO 29, Illinois

VIKTORAS SIMAITIS General Contractor. Stato rezidencinius ir komercialius namus; pastato sklypus; rekonstruoja planus; išropina statybos kreditus. Skambinti vak.: VI 7-1229 arba rez. tel. BI 7-3310. Kreiptis į SIMAICIAI Realty - Builders - Insurance 2737 West 43rd Street

NORI PIRKTI. Noriu pirkti gazo apšildymo leidimą nuo 4 iki 6 kamb. butui. Su pečiais ar be pečių. J. Sakalys, 2118 W. Schieler St. Tel. ARmitage 6-6788 po 7 v. v.

ALGIRDAS LANDSBERGIS KALBAMA. AUTOMOBILES — TRUCKS. Automobilai — Suakvežiniai. VIKTORAS KOZICOS. Lietuviška gaminto stotis ir auto taisyklas. Atliekami motoro remontai, lyginimo dažymo darbai ir keičiamos dalys. CALL-ME-MOTORS CO. 6709 S. WESTERN AVE., PR 8-9533

REAL ESTATE. BRIGHTON PARKE. Mūr. 2 po 5 (2 mieg.) ir sklepe 3 kamb.; centr. šild. gazu, gražus kampinis namas. Mūrinis 6 kamb., II aukšte, krautuvi ir 3 kamb. I a. 3000 įmokėti. Medinis, 5 ir angl. sklepe 3 kamb., centr. šild., garažas, prie pat mokyklos. GAGE PARKE: Naujas mūr. bungalow, 6 dideli kamb., graži ir rami apylinkė. Medinis 2 po 6 kamb. centr. šild., garažas, 33 pėdų sklypas, dideli ir šviesūs kambariai. MARQUETTE PARKE: Mūrinis 4 butai: 2 po 4 ir 2 po 3 kamb., centr. šildymas alyva, 300 pajamų ir sav. butas. KITUR: Medinis 2 butai po 4 kamb. "Draugo" apylinkėje, gražus ir šviesūs butai. Mūr., 2 po 4, 53 ir Union apl. centr. šild., alyva, 60 pėdų sklypas 4 auto garažas. BIZNIO NAMAI: Graži 10 kamb. vila Beverly Shores. Taverna ir 8 kamb. but. Brighton Parke. Parūpiname paskolas. SIMAICIAI Realty, Builders, Insurance 2737 W. 43 St., CL. 4-2390

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznesus, sklypus ar ūkius atlankykite mus. KUTRA-NORKUS REALTY REAL ESTATE-INSURANCE 2405 West 51 St. WALbrook 5-5030 PROspect 8-3579 (vak. ir sekmd.)

Nejud. turto pirkimas-pardavimas, visokia apdrauda, notarijatas. P. LEONAS REAL ESTATE 2735 W. 71st St. — WAL. 5-6015

GEROS PROGOS INVESTUOTI. 12 aptm. mūr. Pajamų \$9,300.— į metus. Kaina \$38,000.—. Įmokėti \$13,000. 12 aptmt. mūr., kampinis. Pajamų \$14,800.—. Kaina \$80,000.—. Įmokėti \$15,000.—. 12 aptmt. mūr. Pajamų \$12,200. Kaina \$62,000.—. Įmokėti \$15,000. 24 aptmt. mūr. Pajamų \$27,500. Kaina \$130,000.—. Įmokėti — \$25,000.—. 5 aptmt. mūr. Marquette Parke. Pajamų \$5,040.—. Kaina \$39,000.—. Skambinti Virginia 7-4229. Kreiptis SIMAICIAI Realty - Builders - Insurance 2737 West 43 Street

TURI BUTI PARDUOTAS! 2 po 4 kamb. mūr. namas. Su langais ir tinkuotom sienom porėnis. 1 kamb. pastogėje. Didelis garažas. 1 blokas nuo valdiškos ir katalikiškos mokyklos. Zemi mokesčiai. Zema kaina. 1626 S. Kedvale Ave.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai. LIET. APDRAUDŲ AGENTORA. Vys rūšių apdraudas. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. Prieš darydami apdraudas kitus pasiteiraukite pas mus. JONAS KIRVAVIČS, WALbrook 5-5071 INTERSTATE INSURANCE AGENCY 3000 S. Ashland Ave., Chicago 26, Ill.

P. STANKOVIČIUS REAL EST. ir INSUR. BROKERIS LIETUVIŲ AUDITORIA 5133 So. Halsted St. Ph. DANne 6-6788

Padeda pirkti - parduoti namus, akcijas, biznius. Parūpiname paskolas draudimus ir darj vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdarytas kasdien nuo 10—7.

PARDUODAMA TAVERNA IR RESTORANAS. 4 kamb. butas užpakaly. Lietuvių kolonijoje, gerai cingis biznis. Parduodama dėl ligos. Commodore 4-9598.

PARDUODAMA TAVERNA. West Pulmanas. Skambinti COmmodore 4-9479.

Labai gerai einantis GROCERY IR LIQUOR KRAUTUVES biznis parduodamas kartu su 8 m. senumo namu — 85 pėdų ilgio, su modernišku 4 kamb. butu, ant 50 pėdų kampinio sklypo. Pilnas rūsys ir pilnas pastogė. "Hanging sewers" ir "stump" pompa. Įmokėti reikia \$15,000. Centre lietuvių apgyventoj kolonijoje. Skambinti WALbrook 5-1671.

PLUMBING. Licensed, bonded plumbers. Joks darbas nėra didelis ar mažas. Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai. Tel. REpublic 7-0844 WALbrook 5-3451

Perskaite "Draugą" duokite kitiems!

Pirkit Apsaugos Bonus!

HELP WANTED MOTERYS. Šeiminkė ir virėja reikalingos klebonijoje; labai geras atlyginimas su ypatingomis privilegijomis. Adresas: 1431 So. Austin Ave., Cicero, Ill., arba skambinkite OlymP 2-2112.

STENOGRAPHER. Attractive position available. Good starting salary. Many excellent benefits. Will consider part time arrangement. PRARIE FARMER — WLS 1230 W. Washington MO 6-9700. Ext. 40

Jieškoma moteris prie 2 1/2 m. mergaitės. Nuo 2 iki 5 val. popiet. 5442 S. Wood St. REpublic 7-4526.

Restoranui reikalingos P A D A V E J O S. Dirbti rytais ar popiet. 1743 S. Halsted St. Tel. CANal 6-8456.

REIKALINGI KARPENTIERIAI DAILYDES. Nuolatinis darbas viduje. Bendras dailydes darbas. 35 iki 50 m. amž. Daug bendrovės priedų.

Linen Thread Co., Inc. 540 N. Orleans Street. Tel. SUperior 7-7454

SILVER SOLDERERS. Job shop experience. LIGHT STEADY WORK. Apply 2700 W. Van Buren

EXPERIENCED MACHINIST WANTED. ECONOMY TOOL & GAGE CO. 4632 W. Lawrence

POLISHERS. Job shop experience. LIGHT STEADY WORK. Apply 2700 W. Van Buren

YOUNG MEN. To learn machine shop work. Ability to speak English required. WATER SAVER FAUCET CO. 206 S. Jefferson St. ANdover 3-5083

REIKALINGI KARPENTIERIAI-DAILYDES. Patyrę arba norinti išmokti dailydes darbą. Tinkamiems darbininkams visiems metams darbas. Dirbti prie naujų namų statybos. Kreiptis tel. LUDlow 5-5900 SHUKIS BUILDERS 6600 S. Pulaski

PROGOS — OPPORTUNITIES. Parduodamas pilnai įrengtas RESTORANAS. 2601 S. Halsted. Kreiptis — 3201 Lantana Ave. arba tel. YARDs 7-0444.

PARDUODAMA TAVERNA IR RESTORANAS. 4 kamb. butas užpakaly. Lietuvių kolonijoje, gerai cingis biznis. Parduodama dėl ligos. Commodore 4-9598.

PARDUODAMA TAVERNA. West Pulmanas. Skambinti COmmodore 4-9479.

Labai gerai einantis GROCERY IR LIQUOR KRAUTUVES biznis parduodamas kartu su 8 m. senumo namu — 85 pėdų ilgio, su modernišku 4 kamb. butu, ant 50 pėdų kampinio sklypo. Pilnas rūsys ir pilnas pastogė. "Hanging sewers" ir "stump" pompa. Įmokėti reikia \$15,000. Centre lietuvių apgyventoj kolonijoje. Skambinti WALbrook 5-1671.

PLUMBING. Licensed, bonded plumbers. Joks darbas nėra didelis ar mažas. Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai. Tel. REpublic 7-0844 WALbrook 5-3451

Perskaite "Draugą" duokite kitiems!

RAUDONŲJŲ KALINIO ISTORIJA

JUOZAS PRUNSKIS

Chicagoje, o ir tolimesnėse vietovėse, šiuo metu su paskaitomis važinėja Harold W. Rigney, šv. Vardo vienuolyno misionierius, kunigas, 50 mėnesių išbuvęs komunistinės Kinijos kalėjime.

Tas sunkiausias savo gyvenimo dienas jis yra aprašęs knygoje "Four Years in a Red Hell" (išleido Henry Regnery Co., 20 W. Jackson Blvd., Chicago 4, Ill.; 222 psl., kaina \$3). Raudonojo režimo kankinių atsiminimų yra nemažai parašyta, tačiau šis veikalas ypač įdomus tuo, kad mums atskleidžia raudonųjų terorą naujoje šalyje — Kinijoje, ir antra, gal niekur taip ryškiai nepavaizduota raudonųjų vykdoma vadimamoji perauklėjimo technika ("brainwashing"), kaip čia.

Geležiniai pančiai ant rankų ir kojų

Tėvas Rigney yra 56 m. amžiaus; gimęs 1900 Chicagoje. Į šv. Vardo vienuolyną įstojo turėdamas 17 metų amžiaus. Studijas išėjo Techny, Ill., vėliau dar gaudamas daktaro laipsnį Chicagos universitete, išėjęs specialų geologijos kursą. II Pasaulinio karo metu buvo JAV dalinių Afrikoje kapelionu, o vėliau — pakviestas rektoriumi Fu Jen katalikų universiteto Peipinge, Kinijoje. Kadangi jis stengėsi šį universitetą išsaugoti, komunistai jį areštavo.

Jis ramos ir kojos buvo suarkintos geležiniais pančiais. Tardymų metu į jo akis švitino ypatingo stiprumo lempa. Kun. Rigney grauzė būriai moskūtų ir buvo neleidžiama nuo jų gintis. Tardymas truko 60 parų, kurių metu jam tik dvi naktys tebuvo leista išsimiegoti. Iš viso per pusantro mėnesio jis tardė 150 kartų. Nuo tortūrų ir išbadėjimo jo svoris iš 180 svarų nukrito iki 100. Kančias didino, kad visiškai buvo neduodama druskos prie maisto. Skalbinuose atsirado parazitai. Geležiniai pančiai kojose išgraužė žaizdas. Daug kartų jį terorizavo, kad jis yra pasmerktas sužavėti, ir jį vedė į egzekucijų vietą.

20 pusių nuo peršalimo

Ziaurių tartytojų darbą tęsė kameros kaliniai, versdami klūpoti ant žemės, stumdami nuo kitas kito, neleiddami akių sumerkti, versdami prisipažinti prie nepadarytų nusikaltimų. Jo jėgos buvo taip išsekusios, kad jis buvo pusiau netekęs sąmonės. Jam akyse praėjo rodytis po tardymų salę lakstą katės ir šunys, kurių ten nebuvo. Ar reikia stebėtis, kad iškankintas iki sąmonės netekimo prisipažinti prie nepildytų nusikaltimų, bet atsigaivęs vėl atšaukė. Ir taip kartojosi keletą kartų.

Naujos tortūros, barzdos plaukų ir ausies plėšimas iki kraujo, šaltis kameroje, kad jo kojos nuo peršalimo atsirado apie 20 pusių, sutinusios ir žaidžotos kojos nuo sunkių geležinių pančių — jį ir vėl vertė, pusiau netekus sąmonės prisipažinti prie nusikaltimų.

Jam net buvo draudžiama maldoje paguodos įieškoti. Negalėjo prisisąkusti gydytojo skaudantiems dantims pataisyti.

"Intelektualinė dujų kamera"

Iš kitos pusės — kiekvienas raudonosios Kinijos kalnys kasdien turi klausytis komunizmo paskaitų, skaityti tik jų spaudą. Jokios laisvos spaudos, jokių kitokių žinių. "Kalnys patenka intelektualinė dujų kameron, kurioje tyras oras pamažu pakeičiamas angliairūgščiu... Pagaliau protiniu atžvilgiu jis miršta", pasakoja kun. Rigney. Jis pats, pergyvendamas baisiąsias tortūras ir įtemimą, jau manė, kad neteks proto, ir jau buvo padaręs vieną kitą keistą žingsnį.

Kodėl blogiau negu vergija?

Šiokių tokių prašivesėjimą jam suteikė gauti per Raud. Kryžių laiška iš namų, siuntinėliai nuo nepaprasto pasišventimo šv. Dvasios seselių vienuolių. Jis buvo nuteistas 10 metų kalėjimo ir pateko į degtukų dėžučių fabriką, kuriame dirbo tik kaliniai. Didžiame įsitempime per dieną įstengė padaryti 4,200 degtukų dėžučių. Čia jis pastebėjo, kad komunizmo sistemoje yra įvesta blogiau negu vergų darbai. Vergų savininkas bent maitina ir rėdo, čia gi drabužius ir dalinai net ir maistą turėjo siųsti giminės ir pažįstami.

— Policinė Kinijos komunistų valstybė yra daugiausia paremta kalėjimo ekonomija — žemesne, kaip vergijos ekonominė santvarka, — rašo tėvas Rigney.

Laukė mirties

Dienos buvo taip sunkios, kad tėvas Rigney pasakoja: — Dažnai aš laukiau ir buvau pasirėngęs, kad mane sušaudytų. Kartą aš buvau vedamas, kaip aš maniau, į egzekucijos vietą ir nesijaudinau. Buvau pasiruošęs mirti.

Mirtis tarpais net buvo laukiama, kaip išvaduotoja.

Tačiau jį išvadavo amerikiečiai kietose derybose su raudonąja Kinija. Jo vardas buvo įtrauktas sąrašė tarp pirmųjų Kinijos kalinamų amerikiečių.

Tai buvo nuopelnas Chicagos spaudos, jo motinos, kuri Juozo Meegan lydima važinėjo į Washingtoną, daugybės laišku. Vien mokslieviui iš 300 mokyklų pasiuntė 65,000 laišku į Washingtoną, prašydami, kad būtų daromos visos pastangos išlaisvinti kun. Rigney.

Ir jis tapo išlaisvintas. Dabar su randais ant rankų ir kojų (visi nuo geležinių pančių) jis plačiai važinėja, skeldamas, ko kuo žvėrių gali pavirsti žmogus, netekęs žmoniškumo ir tikėjimo; jis ryškiai atskleidžia krivinojo komunizmo pavojus.

Įvairios žinios

Kunigai urinajaus kasyklose. Bavarijos sostinėje Muenchene veikia "Laisvosios Europos" radijo siųstuvas paskelbė, kad vieno pabėgėlio žiniomis Jachimovo priverčiamųjų darbų stovykloje Čekoslovakijoje šiuo metu yra laikomi apie 200 katalikų kunigų, kurie visi dirba tos srities urinajaus kasyklose. Darbas urinajaus kasyklose yra nepaprastai sunkus ir pavojingas, nes kaliniai nėra aprūpinti tinkamomis apsaugos priemonėmis.

Ety Vokietijos komunistų agentai, kurių tarpe yra ir oficialių Vidaus Reikalų Ministerijos pareigūnų, vis labiau plečia propagandą už tautinę nuo Romos nepriklausančią Rytų Vokietijos katalikų Bažnyčią. Tautinės Bažnyčios idėjas komunistų propagandistai stengiasi ypač skeisti darbininkų tarpe, bet — kaip patvirtina paskutiniu laiku pasiekusios žinios — jų pastangos neatneša jokių vaisių.

Ispanijos katalikų moterų akcija šiemet paskyrė moterims katalikėms studijuoti temą: "Moteris — Bažnyčios narė". Anksčiau ispanės katalikės nagrinėjo temas — "Moteris asmenybė" ir "Asmenybė ir šeimyninis gyvenimas".

Ines Marini, italė, mokslininkė biologė, dirbanti Anconos institute, savo sveikatą ir gyvybę paaukojo ligoniam, nes nuolat būdama prie isotopų (radijais medžiagų), jų spinduliavimo buvo nepagydomai paliesta.

ATOMO ŠNIPAI LIUDIJA

Atomo šnipai D. Greenglass ir H. Gold, kurie nuteisti Rosenbergo byloje, liudija senate saugumo subkomitete apie Sovietų spionažą.

LITERATŪROS VAKARAS IR KONCERTAS

Šiuo siaubingu lietuvių tautai laiku, kai už nuosirdų lietuvišką žodį Lietuvoje į Abežą ar Vorkutą tremia, o gražiai ištartu lietuviški žodžiai Amerikoje skaitomi koncertu — sunku būtų rasti teisingą įvertinimą literatūros vakarui pilnąjame prasmė.

O tačiau toks vakaras ir koncertas įvyko kur, anot Bern. Brazdžionis, kaip į bonką mūsų kultūrininkai deda savo kapitalą: mielai visuomenei tereikia ateiti į jį ir būti gyvu juo.

Atžymėtinas literatūros vakaras ir koncertas įvyko Los Angeles, šv. Kazimiero parapijos salėje, š. m. balandžio 22 d. Jo svečių buvo solistas Stasys Baranauskas. Teisingai tariant, jis yra ne tik geriausias dainininkas iš naujųjų ateivių, bet ir iš senųjų ateivių lietuvių. Stasys Baranauskas yra mūsų dainininkų pažiba.

Los Angeles lietuviams jis davė labai platų ir pasigėrėtiną repertuarą iš lietuvių ir pasauliečių kūrybos: Tallat-Kelpšos, Kačanauskos, Kučiūnos, Donaudy, Handel, Brahms, Verdi, Šimkaus, Banaičio, Bizet, Hallevy. Savuoju koncertu jis įgijo didelę, kaip menininkas, simpatiją, Los Angeles lietuvių visuomenėje.

Teko spaudoje skaityti, Kanadoje sudarytas komitetas Stasio Baranausko dainavimo studijoms pagilinti. Lai visuotina pagarba lydi tos gražios minties sumanytojus, lai geravaliai tautiečiai pagalbsti tai tautinės reprezentacijos minčiai. Stasys Baranauskas reikalingas lietuvių dainos menį garsinti pasaulyje.

Zodžio menininkai

Pakilusioje tautoje, kaip pavašarė sušildytoje gamtoje, netikėtai pražysta žibutės Džukijos laukuose, kurių viena pirmųjų buvo Danutė Mickutė, dar vaikystėje, 1920 mt., pasirodžiusioje su eilėrašėiu "Lietuvoje". Toliau "Ateitis", "Vytiš", "Trimitas", "Zidynys", "Naujoji Romuva".

Pirmasis Danutės Mickutės, dabar Mitkienės, eilėraščių rinkinys "Džiaugsmas nepažydytas" buvo pamestas vieno bičiulio.

Ši jauna dvasia ir išvaizda poetė ateina pasipuosti su skalytoju per spaudą ir vienas iš nedaugelio jos literatūros vakarų buvo šiandien. Jos žodis buvo gyvas, tikras, nuosirdus, laukiamas, mielas klausytojams.

Juozas Tūnins buvo antrasis literatūros vakaro dalyvis. Tai tykus individas, ilgą laiką stadijaves. Graikistas, be to moka lotynų, prancūzų, ispanų, vokiečių kalbas, į lietuvių k. yra išvertęs eilę novelių ir galvoja versti iš senosios klasikinės

graikų kūrybos. Kaip rašytojas pradėjo reikštis Australijoje, išspausdins vietinėje lietuvių spaudoje apie tuziną savo novelių. Šiuo metu "Lietuvio Dienų" literatūros skyriaus redaktorius.

Skaitė novelę "Sapnų aiškintojas", kuri buvo taip pilna gražaus, tikslingai įvaldyto, sąmojaus, kupina netikėtumų, viena už kitą šoklesniu idėjų, net stebėtis reikėjo. Jo Juozas Tūnins pasirodė kaip puikus minties sugavėjas, apgalvotas sakinio patiekėjas ir jo informintojas. Bet... lietuvių kūrėjo tragedija: turi du novelių rinkinius — neranda leidėjo.

Trečią literatūros vakaro dalyvą — Eleną Tumienę Bernardas Brazdžionis taip pristatė visuomenei: "I mūsų literatūrą ji atėjo vos prieš pora metų, tačiau jos pirmieji žingsniai buvo tokie tvirti, kad ja, kaip nauju talentu, susidomėjo skaitytojai, ir redaktoriai, ir literatai".

Ji skaitė trejetą savo eilėraščių, kurių pagrindu buvo lietuviškas moteris, vargšė ir karalienė. Plati mintis, plati idėja, dideli mostai, didelės galimybės.

Paskutinis, bet pagrindinis literatūros vakaro dalyvis buvo Bernardas Brazdžionis, poetas žinomas ne tik nuo Biržų iki Kybartų, bet ir senosios Europos senųjų miestų naujuose kvartaluose ir didingų stovyklų vargingiems gyventojams. Tai poetas, kuris verčia ploti ir verkti, kuris yra begalo kirtus savuoju raštu ir toks mielas asmeniškųjų žodžių.

Jisai buvo šio puikaus vakaro širdis. Alg. Gustaitis

DARBŲ TEISĖS ŽODYNELIS

Spaudai paršuošė Pr. Sulaitis

ANGLISKŲ ŽODIŲ BEI ISIREIKŠKIMŲ PAAIŠKINIMAI

Šiame ŽODYNELIJE telpa ti anglų kalba žodžiai bei išreiškimai kurie yra įgavę specialinę reikšmę: kai kurie paimti iš veikiančių įstatymų, spausdinami žodžiai anglų kalba ir pateikti plati paaiškinimai lietuvių kalba.

Leidinis 116 pusl. Kaina \$1.00.

Pilnigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

STASYS DŽIUGAS

Kiškučio Vardinės

Tai gražiausia dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Meilė tėvų žemei, mažųjų džiaugsmas ir dail. Vl. Stanekaitės gražios iliustracijos šią knygą padarė daugiausia mėgiama mažųjų skaitytojų tarpe. Kaina \$1.50.

Užsakymus kartu su pigiausia siųsti: "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Cicero, Ill.

Šimtas rinkėjų

Dėka lietuviams palankios Cicero miesto administracijos, čia yra susidariusi graži tradicija — kasmet padaryti viešą rinkliavą gatvėse Balfio vadaui. Siemet tokia rinkliava įvyks gegužės 12 d. (šeštadienį).

Dabar svarbiausia, kad ši rinkliava gerai pasisektų. O tai įvyks, jei visi gausiai joje dalyvausime ir nors pora valandų pavaikšiosime su aukų dėžute po Cicero gatves. Mūsų šūkis — 100 rinkėjų dalyvauja rinkliavoje! Visi puikiai žinome, kad dar nemažas skaičius lietuvių tebegyvena stovyklose, ligoninėse ir senelių prieglaudose. Jie būtinai reikalingi mūsų pagalbos. Rinkėjų organizavimas jau vyks ta pilnu tempu. Džiugu pranešti, kad prie rinkliavos organizavimo labai aktyviai prisidėjo mūsų parapijos naujasis vikaras kun. Patlaba, jau nekalbant apie mūsų kleboną prel. Ivo, Al. Bavičių, kuris visada buvo ir yra mūsų visų gerų darbų įkvėpėjas ir rėmėjas.

Daug neprašome: nutraukite nuo savo poilsio nors pora valandų ir jį paaukokite Balfui. 100 rinkėjų Cicero mieste juk tikrai nedidelis skaičius, kur gyvena tiek daug lietuvių. Turime gražaus jaunimo, turime skautų, ateitininkų jaunimo organizacijas ir norime tikėti, kad šiais metais visi bus rinkėjų eilėse!

Rinkėjų registracija vyksta klebonijos raštinėje kasdien ir parapijos bibliotekos kambaryje — pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 6 iki 8 val. vak.

Kas nespės užsiregistruoti čia nurodytos vietose, bus maloniai laukiamas rinkliavos išvakarėse, š. m. gegužės 11 d., nuo 7 iki 9 val. vak. parapijos salėje — užsiregistruoti, paimti dėžutę ir dalyvauti rinkliavoje. Labai lauksime ir rinkliavos dieną nuo 6 val. ryto parapijos bibliotekos kambaryje.

Labai mielai lauksime talkininkų ir iš visos didelės Chicago. Kiekvienais metais jie mums padėjo, tad šiais metais tikime ir vėl mielai padės, ypač Balfio Chicago apskrities valdyba. 100 rinkėjų Balfio vadaui Cicero mieste! D. Sabalis

Pasisekęs pavašarinis zanavykų subuvimas

Šakių Apskritis Klubas balandžio 21 d. J. Budriko svetainėje buvo surengęs pavašarinį zanavykų pasilinksminimą, kurin atsilankė nemažai šakiečių ir jų bičiulių. Pasilinksminimas

FRANCIŠKA ROZGUS Putvininkaitė
Gyv. 5538 S. Washtenaw Ave.
Per daug metų gyvenusi 5925 S. Emerald Ave.
Mirė bal. 26 d. 1956, 3 val. p. p., sulaukus pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Šilutės parapijos, Šilutės kaimo.
Pasiliko dideliame nuolaidine 2 dukterys: Estelė, žentas Joseph Damsen, anūkal Martin ir Diane; ir Helen, žentas George Gogus, anūkas Jeannie ir Frances, Marti Mary Rozgus ir anūkal Patricia, brolienei Julia Rozgus, jos sūnus Albert, pusbroteris Juozas Paškevičius su šeima, giminaitis Juozas Damiavičius su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Chicagoos Liet. Draug., Sv. Antano Padvos Draug. ir Žemaičių Klubui.
Kūnas pašarvotas Mažiejiš-Evans koplyčioje, 6345 S. Western Ave.
Laidotuvis įvyks pirm. bal. 30 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į St. Clare Montefalco parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūde: Dukterys, žental, marti ir anūkal.
Laidotuvių direktorius Mažiejiš-Evans. Tel. REPUBLIC 7-5600.

praėjo tikrai jaukioje ir gražioje nuotaikoje. Gerai žinomas muzikantas T. Samoška jūdriai visus linksmino muzikos garsais, ir norintieji turėjo tikrai gerą progą pasišokti. P. Sideravičius, M. Skiberienė ir M. Neberežienė tvarkė gėrimų barą ir norintiems troškulių numalšinti skubiai patarnavo. Darbščiosios klubo šeimininkės O. Šniukštienė ir M. Gedminienė skaniais, jų pačių pagamintais, užkandžiais ir kavute vaišino.

Prie visa to dar reikia ir apgalvėstauti, kad daugelis klubo narių ir šiaip šakių apskr. buvusiųjų gyventojų retai pasisirodo ar visai nepasirodo klubo parengimuose ir susirinkimuose. Tuo tarpu kiti tautiečiai, įvertinami mūsų veikla, dažnai mus aplanko. Sv. Antano Draugijos pirm. Myklojas Jokubauskas kiekviename mūsų klubo parengime lankosi ir klubo veiklą pavieša. Gražus solidarumo pavyzdys. Reikia džiaugtis, kad mūsų zanavykai verslininkai — J. Svedas, turis Ciceroje Grant Theatre, ir M. L. Skiberiai, įsigiję svetainę ir turėdami ten nemažą darbo — klubo reikalių nepamiršta ir visuomet atsilanko.

Sekantis Šakių Apskr. Klubo narių susirinkimas įvyks toje pačioje J. Budriko svetainėje gegužės 19 d. Klubo valdyba kviečia visus narius atsilankyti.

J. J-šis

New York N. Y.

Papildomas aukotojų sąrašas
New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybai, be ankščiau paskelbtųjų aukotojų, kurie vieni savą auką atsiuntė paštu jau po Vasario 16 minėjimo, o kitų per neatšargumą buvo praleistas pa vardės ankstyvesniais sąrašais, stambesnes sumas aukojo šie aukotojai:

Neris International, Inc, 50 dol. Po 10 dol. aukojo Demokratinio darbo talka, Frank Venis, dr. L. Plechavičius, dr. A. Snieška ir W. K. Michelsonas. Po 7 dol. — O. Audėnė ir Kahn. Po 5 dol. — Albina Dumbrienė, dr. V. Tercijonas, dr. J. Urbanavičiūtė, dr. A. Mekys, dr. V. Ingelevičius, Lietuvių Žurnalistų

Popiežius devanojo Teresei Neumannaitėi šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII devanojo šv. Kryžiaus relikviją šiai laikui stigmatizuotojai Teresei Neumannaitėi.

Apie Teresės Neumannaitės gyvenimą — kaip jį pergyveno Kristaus Kančias, kaip jai pasidarė ant rankų ir kojų stigmos (žaidos), iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta kun. J. Burkaus parašytoj knygoje TERESĖ NEUMANAITE. Knygoje yra daug nuotraukų su Teresei Neumannaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pus. Kaina \$3.00.

Pilnigus su užsakymais siųsti: "DRAUGAS", 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

S-gos New Yorko skyrius ir A. Oslapas.

Visiems aukotojams New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba taria dar kartą nuosirdų acių.

Hartford, Conn.

Connecticut valst. kontrolierius lietuvių suvažiavime

Connecticut valstybės kontrolierius sutiko dalyvauti JAV Lietuvių Bendruomenės rytinio Atkanto pakraščio apygardų ir skyrių valdybų suvažiavime Hartforde, Conn., š. m. gegužės 5 d. Jis pasakys kalbą apie tarp tautinių padėčių ir Lietuvos vietą toje padėtyje. Ponas Zeller yra vienas populiariausių politikos vadovų New England rajone ir didelis lietuvių bičiulis. Suvažiavime taip pat dalyvaus Hartfordo miesto mēras ir abiejų partijų atstovai.

Suvažiavimas bus gegužės 5 ir 6 dienomis. Be minėtų svečių kalbėtojų kalbės prel. J. Balckūnas, Alto pirm. L. Šimutis, Vliko pirm. J. Matulionis, JAV Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirm. St. Barzdukas ir LB Tarybos pirm. Iškilmingi pietūs suvažiavimo dalyvams ir svečiams bus šeštadienį 12

Į suvažiavimą nuosirdžiai kviečiami, be valdybų narių, kurių pareiga yra dalyvauti, ir visi Bendruomenės nariai bei bičiuliai, kurie tik rūpinasi Lietuvos likimu.

Comptometro - Masinraščio Mokykla

P. Kesūno vadovaujama, persikėlė į Gage Parką ir priima naujus kursantus.
Ten pat galima išnuomoti arba nusipirkti ir comptometra.
Dabartinis Mokyklos adresas: 5543 So. Albany. Tel. WALBROOK 5-4815.

A. A. KAZIMIERAS RUZAS

3410 LITUANIA AVENUE
Tel. YARDS 7-5717
Mirė 1956 m. balandžio 26 d., 3:30 val. po pietų. Gimęs Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Viekšnių par., Švirkiandžių kaime.
Paliko nulūde: žmona Jovana pagal tėvus Gedvilaitė, 4 dukterys: Ona, Dobilė, Zentas Petras, Sophie Šalkas, Zentas Kazimieras, Joan Willard, Zentas Albert ir Bertah, 4 anūkalai, giminaičiai Ona Mikšis, Lillian Augustine ir Ona Kiriėnė ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje. Lietuvoje liko sesuo Barbora Kantutis su šeima, brolienei Ona Ruzas su šeima, svogeris Mykolas Gedvilas su šeima, svogeris Julijona Izdonis ir Monika Jankauskienė su šeima ir kiti giminės.
Priklausė šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų Draug. (Amžinas narys), po pietų Pranciškonių Rėmėjų Draug. Garbės narys, Nekalto Prastiđimo Parolės Sveciausios Gildos Garbės narys, ir Sesiulių Pranciškonių Rėmėjų Draug. Garbės narys.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 339 Lituanica Avenue.
Pirmadienį, balandžio 30 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Kazimiero Ruzo giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nulūde lieka: žmona, dukterys, žental, anūkal ir giminės Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips YARDS 7-5491.

WILLIAM ŠEŠKAUSKAS
Mirė balandžio 8, 1956 m. ir tapo palaidotas balandžio 12, 1956 m., o dabar ilsis šv. Kazimiero kapinėse amžinai nulūde ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam pagutinį patarnavimą ir padėjo jį į tą neįsvegiamą amžinybės vietą. ...
Mes, atmindami ir apgalvėdami jo pasitraukimą iš mūsų tarpo, dėkojame mums dvasiekiams tėviams kun. P. Kelpšai, J. Kuzinskui, J. Prunskui, B. Budvyčiui ir A. Račaičiui, kurie atlaikė išpuodingas pamaldas už jo sielą. Kun. Budvyčiui ir šv. Vardo Draugijos nariams už atkalbėjimą rožančiams. Dėkojame vargonininkui V. Baltrušičiui. Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams.
Dėkojame laidotuvių direktoriui Antanui M. Phillips. Dėkojame grabiešiams ir visiems, kurie pagodė mūsų nulūdimu valandę ir pagalias, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms.
Nulūde lieka: ZMONA, DUKTĖ, SONUS, ZENTAS ir MARTI

× Stasys Pieža, Chicago American redaktorius, išvyko į Minneapolis, Minn., daryti reportažus iš J. V. Metodistų pastorių seimo. Jis grįžta pirmadienį. Po tam ruošis vykti į Graikiją ir kitus Europos kraštus. Stasys turi ypatingą Karaliaus Povilo pakvietimą daryti reportažus Graikijoje. Važinėjamas po Europą darys pasikalbėjimus su tikybų vadais Hearsto laikraščiams.

× Aleksandras Kumskis, demokratu nominuotas kandidatas į Cook apskrįčio Sanitary trustee pareigas, reiškia nuosirdžią padėką visiems apskrįčio lietuviams, kurie balsavo už jį praėjusio balandžio 10 d., 1956 m. Jis ypatingai reiškia padėką dienraščiui "Draugui" už jo paramą vajan reikalė.

× Motina Aloyza ir sesuo Augusta iš Putnam, Conn., atvyksta į Chicago į dalyvaujančią Nektalo Prasiidėjimo gildos seime. Pietų metu jos parodys filmą apie lietuvių stovyklą, naują koplyčią jų vienuolyne. Seimas įvyks šv. Jurgio parapijos salėje. Pabalados 10 val. 45 min. (nauju laiku), seimo pradžia — 2 val.

× Benignos Blandytės ir Juozas Laurušonio sutuoktūvių apieigis įvyks šiandien, šeštadienį, 3 val. p. p. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Jaunavedžiams telegrama iš Vatikano yra gauta šv. Tėvo palaiminimas. Benigna Blandytė yra seserų Blandytėjų trio narė ir šokių mokytoja. Tautiniam Moksleivių ansamblyje, Juozas Laurušonis yra taipgi žinomas dainininkas.

× Ada ir Balys Karazija, 4945 S. Halsted st., balandžio 21 d. atšventė vedybinių gyvenimo 25 m. jubilėjų. Ta proga buvo iškelta šauni puota, kurioje dalyvavo daug žymių svečių ir buvo pasakyta daug sveikinimo kalbų. Karazijai išaugino dukrą Daliją (Laučienė) ir sūnų Ramūną, studijuojantį Urbanoje.

× Edvardas ir Rūta Kazlauskai vakar susilaukė naujo šeimos priedo — dukters. Motina su kūdikiu šv. Kryžiaus ligoninėje dr. P. Brazio priežiūroje. Kazlauskai dabar džiaugiasi kūnu ir dviem dukrelėm. Rūtos (Kazlauskienė) tėvai L. ir A. Šimūčiai didžiulį jausimą dvidešimtu vaikėčiu (anūku).

× Rašytoja S. Pipiraitė-Tomarienė paruošė ir režisuoja eilėraščių, dainų ir šokių pinę didžiajam Motinos dienos minėjimui, kuris įvyks gegužės 6 d. 4 val. po pietų Lietuvių auditorijoje. Tą dieną Moksleivių Tautinis ansamblis duos naują įdomią programą motinos garbei, tad visi Chicago lietuviai susirenka pasigėrėti programa ir kartu pagerbti lietuvių motiną Amerikoje, atskirtą Lietuvoje ar kenčiančią Sibire.

× Didžiausio pasisekimo sulaukusi drama "Prieš srovę" paskutinį kartą statoma Sokolų salėje gegužės 5-6 dienomis. Nauji sceniniai pertvarkymai ir nauji kostiumai. Šeštadienį, gegužės 5 d., pradžia 7 val. Po vaidinimo šokiai ir baras. Sekmadienį, gegužės 6 d., pradžia 3.30 val. Kvietimai atpigtinti ir iš anksto gaunami J. Karvelio prekyboje, 3322 S. Halsted, Marginuose, 2511 W. 69 St., Royal blue food store, 4359 So. Campbell Ave., ir Ramanauško krautuvėje, 1439 So. 49 Ave., Cicero.

× Balso rinkliava gatvėse. Gegužės mėn. 12 d., šeštadienį, Cicero 14 Balso skyrius yra gavęs leidimą Cicero miesto gatvėse rinkti aukas, kuriomis bus sušelpiti vargan patekę lietuviai. Svarbiausias rinkliavos pasisekimo faktorius — kuo daugiau rinkėjų. Balso valdyba kuo nuosirdžiausiai kviečia prisidėti kiekvieną lietuvį, paaukojant keletą valandų tam kilniam tikslui. Visi prašomi registruotis pas bibliotekos vedėją Babrauskienę antradieniais ir trečiadieniais nuo 6 iki 8 v. v. ir pas kun. Patlabą parapijos raštinėje darbo valandomis. Rinkėjams aukų dėžutės bus išdalintos gegužės mėn. 10 d. nuo 6 iki 9 v. v. bibliotekos patalpoje.

× LB Bridgeporto apylinkės valdyba turėjo posėdį balandžio mėn. 21 d. Dalyvavo: F. Valinskas, J. Tijūnas, A. Gintneris, P. Šimolūnas ir P. Dambrauskas. Buvo aptarta Dainų šventės aukų rinkimas ir bilietų platinimas, Kultūros Fondo įgaliojimo paskyrimas, nario mokesčio surinkimo vietų paskirtymas, Kultūros Kongreso darbo tvarka ir knygų platinimo mėnuo. Tuo reikalu nutarta sušaukti vietos organizacijų pasitarimą ir nustatyti tvarkingą knygų platinimo pravedimą gegužės mėnesį.

× Veronika Katauskienė, kun. P. Katausko motina, buvo atsilankiusi į šv. Kryžiaus parapijos atlaides ir apsisitopus pas savo seserį Galdikię. Ta proga aplankė ir savo pažįstamas. V. Katauskienė buvo žymi veikėja šv. Kryžiaus parapijoje ir priklausė visai eilei lietuviškų organizacijų. Visiems buvo miela tą visuomenininkę sutikti. Šiuo metu Katauskienė šeimininkauja pas savo sūnų kun. kleb. P. Katauską.

× Dangulės ir Petro Grigavičių duktė Ona-Rasa perieitą šeštadienį buvo pakrikštyta šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje. Jų namuose suruošose krikštynų vaišes atsilankė daug giminių ir draugų. Dangulė ir Petras Grigavičiai yra uolūs šv. Kryžiaus parapijos chorą dalyviai ir keletą metų abu yra buvę "Dainavos" ansamblio nariai.

× Vladas Adamkavičius, Lietuvos Jaunimo Peticijos Centrinio komiteto pirmininkas, davė platų pranešimą Jaunimo Peticijos reikalui per Sophie Barcus radijo Chicagoje. Jo kalba yra įrašyta į juostą ir numatoma ją pasiųsti pertransliavimui į kitų vietovių lietuviškiasis radijo programas.

× Dr. Alg. Ramonas ir stud. Ingrida Tamošiūnaitė susituokė šv. Kryžiaus bažnyčioje balandžio 14 d. Vaišės įvyko Liet. auditorijoje, kurių vedėjas buvo žurnal. V. Kasniūnas. Jaunuolius sveikino prof. Šimoniūnas, Gaurilius, inž. Lazauskas, adv. Našlūnas, dr. Kuzma, inž. Ruokis, inž. E. Bartkus, stud. Mišauskas ir kt.

× Suduvos leidyklos savininkai broliai Šulaičiai perleido Krašto Valdybai apie 10,000 egz. savo anksčiau Vokietijoje išleistų knygų. Dalis tų knygų bus padalinta Bendruomenės apylinkėms.

× Dr. Antanas Lipskis, iš Chicago, ALRK Federacijos Jaunimo stovyklai paaukojo 100 dolerių.

× Juozui Proškui Draugo redakcijoje yra laiškas iš Brooklynco.

× Balys Pakštas kviečia savo draugus ir pažįstamus atsilankyti jo naujoje svetainėje 2801 W. 38 St.

Duktė sveikina tėvą Eaton, kuris nekalta išsėdėjo kalėjime 16 m. už neva padarytą žmogžudystę. (INS)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kun. Jonas Zabelskas, M. S., iš Waterburio, Conn., atlaikys pirmas šventas mišias Waterbury gegužės 13 d. Pamokslą sakys kun. A. Bružas, Saltele seminarijos profesorius.

— Putname, Conn., pas seselės gyvenančios lietuviškos Jaunimo Peticijai surinko virš 200 parašų. Planuojama surinkti dar apie tiek pat parašų.

VOKIETIJOJE

— Baden-Wuerttemberge įvyko krašto Patariamosios Tarybos Užsieniečių reikalams posėdis. Lietuvių Bendruomenė jame atstovavo J. Jaks-Tyris. LWF bendradarbis kun. Reuther skaitė referatą apie užsieniečių būklę Baden-Wuerttemberge. Pagal vokiečių statistiką, iš 6000 tame krašte gyvenančių užsieniečių, 2200 (36%) yra darbingi. Iš jų 11% yra bedarbiai, stovyklose darbingų yra 28%. Tuo tarpu pagal tautinių komitetų davinius bedarbių užsieniečių skaičiuojama iki 55%. Šie skaičiai nesutikimai dalinai aiškinami tuo, kad įstaigų oficialioje kalboje sąvoka "bedarbis" yra kiek kitokia negu kasdieninėje. Pāv., chroniški ligonys ar invalidai, negalintieji dirbti ar dalinai darbingi, nežymimi bedarbiais. Taip pat šeimos bedarbių vadinama šeimos galva, bet neįskaitoma į šią kategoriją žmona. Nežiūrint šių skirtingų kai kurių sąvokų supratimui, vistiek tokie dideli skirtumai tarp oficialiosios vokiečių statistikos ir užsieniečių davinių yra stebėtini.

Pagal šeimos padėtį Baden-Wuerttemberge privačiai gyvenančių lietuvių pasiskirsto taip: pavieniai (viengungiai, našliai etc.) — 15%, vedę vaikai — 71%, didesnę šeimoms — 68%. 36% mūsų tautiečių turi mėnesines pajamas tik iki 200 DM. Tarp 200 ir 300 DM pajamų į mėnesį gauna 34% lietuvių. Tik kelių asmenų pajamos siekia virš 400 DM.

— Augsburgėje įvyko visuotinas apylinkės narių susirinkimas. Apylinkės valdybos pirmininkas J. Balsys padarė pranešimą apie valdybos veiklą praėjusiais metais. Buvo suruoštas įspūdingas Mot'nos dienos minėjimas, sutvarkyti lietuvių kapai, suruošta Kalėdų eglutė vaikams, bendras Naujųjų Metų sutikimas, Vasario 16 minėjimas. Sėkmingai veikia Vargo mokykla. Apylinkės nariams tal kininkaujant, aptverta paminklinio lietuviško kryžiaus aikštelė. Apgailėstavo, kad iš apylinkėje esančių devynių mūrinių šeimų tik trys auklėja vaikus lietuviškoje dvasioje. Susirinkime buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba. Ją sudaro: J. Čekauskas — pirmininkas ir nariai: M. Strielcovas ir K. Valantinas. Į kontrolės komisiją išrinkti J. Balsys, P. Vasiliauskas ir J. Šileikis.

— Bad Schwartau. — Mirė vietos Bendruomenės narė Ilzė Valendžiū, sulaukusi 80 metų amžiaus. Paliko nuliūdusį sūnų Miką su šeima.

DID. BRITANIJOJ

— "The Universe" skelbia, kad Liverpoolio ark. Godfrey balandžio 16 d. aplankė lietuvių Magdelena Masaitienę, pasveikindamas ją 100 metų amžiaus sukakties proga ir perduodamas specialų šv. Tėvo palaiminimą.

M. Masaitienė, gyvenanti Liverpoolyje, atvyko į D. Birtaniją prieš 65 metus. Nors senatvė verčia ją būti lovyje, tačiau ji yra geroje nuotaikoje ir linksma. Vietos kunigas atnešė tą dieną jai šv. Komuniją, o kaimynai ir pažįstami sudarė komitetą iškilmingiau atšvesti jos 100 metų sukaktį.

M. Masaitienė priklauso St. Anthony parapijai. Lietuvis kunigas tik retkarčiais apsilanko Liverpoolyje, kur anksčiau gyveno gražus būrelis lietuvių.

ITALIJOJ

— PLB Italijos krašto valdyba dar vis gauna sveikinimų ir linkėjimų Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Tarp jų yra pažymėtina Italijos teisingumo ministro Moro, kuris atsispašo negalėjęs dalyvauti minėjime, kadangi tuo metu nebuvo Romoje, ir linki Lietuvai laimingos ateities. Italijos ministras pirmininkas, atsakydamas į pasiūstą jam sveikinimą mūsų tautos šventės proga ir padėką už Bendruomenės rodomą palankumą, atsakė tokia telegrama: "Ministeris Pirmininkas per mane nuosirdžiai dėkoja už ausrystus sveikinimus Lietuvos Tautinės šventės proga ir linki Lietuvių Bendruomenei Italijoje geriausios sėkmės. Ministerių Kabineto Šešas DE MAGISTRIS".

— Vysk. Padolskis skaitė pas kaitą apie Kat. Bažnyčios padėčių Lietuvoje nuo 1940 m. ligi šių dienų viename dvasininkų suvažiavime Frascati miestelyje, kuriame dalyvavo 300 kunigų ir 19 arkivyskupų ir vyskupų.

— Italijoj išėjo iš spaudos 1956 m. dienraščių ir periodinių leidinių sąrašas, apimęs per 1,500 leidinių. Žinių tarnybų tarpe pažymėta ir Elta-Press, duodamas adresus ir tikslas: "duoda žnias iš Lietuvos, lietuvių gyvenimo pasaulyje ir apskritai apie Pabaltijų kraštus".

Jūra Šlapelytė-Morgan

CHICAGOS ŽINIOS

Siaučia plėšikai

Šiaurinėje Chicago dalyje, kur daugiau gyvena pasiturinčių žmonių, paskutiniu laiku laisiau pradėjo siausti plėšikai. Ketvirtadienį jie iš Harry Shore, vienos pramoninių bendrovės prezidento, namų išnešė penkerius brangius kailinius ir visas šeimos brangeiubes, jų tarpe ir \$11,000 apyrankę bei \$2,100 vertės platinos auskarus. Išvogtų daiktų vertė siekia apie \$28,945. Policija spėja, kad šiuo metu siaurinėje Chicago dalyje veikia dvi banditų gaujos, kurios per paskutinius tris mėnesius padarė 75 apiplėšimus, išnešdamos vertybių už ketvirtį milijono dolerių.

50 advokatų — komunistų

Tra H. Latimer išvardijo 50 Chicago advokatų, kurie vienu ar kitu laiku tarp 1936 ir 1947 metų priklausė komunistų partijai. Latimer pats yra buvęs komunistų partijos narys ir išvardino anuos advokatus, kai dabar jam susidaro sunkumų gauti teisę praktikuoti savo profesiją Illinois valstybėje. Jis motivoja — jeigu anieks leidžiama, kodėl jam neturėtų leisti.

Mėras nemokėsias mokesčių

Auroras mėras Paul Egan pranešė Eisenhoweriui ir kitiems valdžios pareigūnams, kad jisai nemokėsias valstybinių mokesčių. Savo rašte jis sako, kad mokesčiai išlaiko daug valdžios tranų, kad iš tų pinigų gaminamos bombos, kad šelpiami kiti kraštai. Dėl to jis nemokėsias. Jo praetų metų pajamos siekė \$8,200. Tas mėras kiek anksčiau spaudoje garsėjo savo simpatijomis Rusijai.

Psichanalistų suvažiavimas

Morrison viešbutį, Chicagoje, vyksta suvažiavimas psichanalistų. Atvyko apie 1,500 daktarų. Savo posėdžiuose jie be kitų dalykų dar kartą svarstys Freudo pažiūras. Suvažiavimu metu vyksta Freudą liečiančių rankraščių ir spausdinių paroda.

Pavarykim laikrodį

Nakčia į sekmadienį turi būti pavarytas laikrodinis viena valanda pirmyn. Vasaros laiką turėsime nuo paskutinio balandžio mėn. sekmadienio iki paskutinio spalio mėn. sekmadienio.

Vaduos 13 kalinių

Iš Kinijos kalėjimo grįžęs čekagietis misionierius tėvas Rigney, padedamas Back of the Yards organizacijos, pradeda akciją, kad būtų išvaduoti iš Kinijos kalėjimų ten dar esą 13 amerikiečių.

Mirė dėl įdurto piršto

Mary Guskiewicz, 33 m. amžiaus čekagietė, besidarbuodama savo darželyje įsidūrė pirštą, nuo ko išsivystė užsikrėtimas ir nelaimingoji mirė. Gydytojai perspėja, kad reikia kreipti dėmesį ir į mažus susižeidimus.

Areštuoja palaidūnus

Chicago policija areštavo tris vyrus 29—34 m. amžiaus, kurių vardus pranešė palaido gyvenimo moteris Leslie Sullivan, 27 m. amžiaus, pažymėdama, kad tie vyrai spausdavo pinigus iš moterų, užsimančių nemoraliu gyvenimu, grasindami jas išgrūsti iš Chicago, jei jos nesumokės po \$1,000 ar kiek. Pas tuos vyrus rasti sąrašai 75 moterų, kurios dabar policijos jėškomos ir tardomos, ir, jeigu bus rastos kaltos, taipgi turės atsakyti prieš teisimą.

Pasivažinėjimas atnešė mirtį

Netoli Shattuck, Okla., automobilio nelaimėje žuvo 14 metų Cicero moksleivė Diane Kander. Ji drauge su kitais tos pačios Morton Augš. mokyklos mokiniais buvo išvažiavusi pasivėžinti. Jie numatė pasiekti Amariklo Tex. Kiti važiavo tame automobiliu — sužeisti.

Konfiskavo 45,620 svarų kalakutienos

Bauerio farmoje, kur neseniai policija sunaikino 1,380,000 sugedusių kiaušinių, dabar konfiskuota 45,620 svarų sušaldytos kalakutienos dėl to, kad inspektoriai atrado, jog į kalakutus įšvirškta vandens, nuo ko ir svoris didėja, ir kalakutai atrodo minkštesni, apvalnesni.

14-je vietų auga miestas

Praeitais metais Chicago buvo pastatyta 16,000 naujų butų. Jie beveik visi išaugo 14 atskirų Chicago kolonijū. Iš 75 miesto kolonijū, šios 14 yra itin augančios. Daugiausiai stoma artimoje šiaurėje, paskiau — tolimesniuose pietvakariuose.

Demokratai gaus salę nemokamai

Demokratų partija savo suvažiavimui, kuriame nustatys savo kandidatą į prezidentus, nemokamai gaus International Amphitheatre patalpas. Nuomą — \$25,000 — sumokės New Yorko firma Clapp Poliak, kuri suvažiavimo metu dalyje tų patalpų surengs savo pramonės parodą.

Palikimas geraširdžiui

Sullivan Barbatti, 56 m. amžiaus, gaus \$40,000 palikimą senutės Maria Simon, kuri mirė sulaukus 64 m. amžiaus. Jai sergant tasai kaimynas jai parūpindavo pirkinius, išvirdivo valgyti ir šiaip pagelbėdavo namų ruošoje. Savo turtą testamentu jam užrašė. Pusseserės iškėlė bylą, norėdamos, kad palikimas joms tektų, bet teismas patvirtino, kad testamentas galioja.

Griežčiau prieš unij raketierius

Buvęs Kongreso atstovas Fred A. Hartley, kalbėdamas Chicagoje, spaudos konferencijos dalyviams, pabrėžė, kad reikia įvesti griežtesnės baudmės unijų raketieriams, kurie neteisėtai reikalauja kyšių iš darbdavių, terorizuoja kitus darbininkus ir atlieka eilę kitų neteisėtų darbų.

KAS KĄ IR KUR

— Chicago studentų šventė. Stud. At-ky Chicago draugovė šį sekmadienį, bal. 29 d. švęs savo metinę šventę, kurios metu daugelis draugovės narių duos priesaiką. 9:30 val. ryte bendrai išklausysime šventų Mišių Marijos Augšt. mokyklos koplyčioje. Po to bus bendri pusrūčiai. Vakare, 7:30 val. salėje, kuri yra ant 55th ir Damen Ave., bus studentiškas linksmavakaris. — A. S.

Vežios keleivius helikopteriais

Helikopterį bendrovė, kuri Chicagoje išvežioja pašta, užsakė naujų helikopterų už \$1,750,000 ir ruošiasi jais pradėti vežioti prekes ir keleivius.

400 rūšių sūrių

Dienraštis „Chicago Tribune“ praneša, kad JAV-se yra apie 400 įvairių rūšių sūrių.

Pinigtų dirbėjai kalėjiman

Ernest Fracek, 28 m. amžiaus, ir Chester Misinski, 33 m., abudu gyvena North ave., nubausti dve mis metais kalėjimo už tai, kad padirbinėjo \$10 banknotus.

Moksleivių vaidinimas

Šv. Ignaco Augšt. mokyklos, kurią lanko ir nemažai lietuvių, auklėtiniai Eight Street teatro patalpose balandžio 26 ir 27 d. pastatė trijų aktų Fr. Knott dramą „Dial M for Murder“. Pastatymo direktorius — D. L. Flaherty, S. J. Tas veikalas turėjo pasisekimą Broadway ir Londono scenose. Jaunieji vaidintojai gerai paruošti.

PRANEŠIMAS

Buvusi taverna — KENT'S CLUB, 718 W. 31st St., dabar perėjo į naujų savininkų rankas — KLEMENSO ir ANTANINOS STRAVINSKŲ. Visi kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti kartu su naujais savininkais.

Isteikite Lietuvišką Šventovę

Savo Nauuose!

Jei Jūs norite, kad Dievas laimintų Jūsų namus, išstatykite Jų buvimą šventovę savo namuose. Mums Dievo gerumą geriausiai primins Jūs, ilmosios Motinėlės Marijos paveiklė. Marijos Metala savo namuose isteikite Marijos šventovę.

Mums lietuviams Dievo Motinėlė itin artima. Mūsų žemė gausi Marijos šventovėms, mūsų tauta pavesta Jos Nekalčiausios Širdies globai. Tai gi steigdami Marijos meto šventovę savo namuose, padarykite ją kartu ir LIETUVIŠKĄ.

Išvyskite Aušros Vartų Marijos paveiklę ir pakabinkite garbingiausioje vietoje mūsų namuose.

Puikų Aušros Vartų Marijos paveiklę 1334 x 17 1/2 colių galite įsigyti šiam tikslui už \$1.00.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

'DRAUGAS' 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

MARIJOS MĖNESI PRALEISKI-ME GEGUŽINIŲ PAMALDŲ DVASIOJE

Gegužinių pamaldų dvasia yra toki gili, toki maloni ir toki lietuviška

Si dvasia yra puikiai išreikšta Jo Ekscelencijos Vyskupo Vincento Brizio gegužiniuose skaitymuose:

MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE

Tai yra trisdešimt vienas skaitymas, pritaikintas kiekvienai gegužės mėnesio dienai. Mąstymai parątyti atsivėlgiant ne tik į didžiausias marijines tiesas, bet ir į mūsų laikų rūpesnius.

Knyga papuošta puikiai dail. J. Pilipausko viršeliu. Ji turi 144 psl. ir kainuoja tik \$1.50. Ją išleido Lietuviškos Knygos Klubas.

Užsakymus ir pinigais siųskite:

DRAUGAS 2334 So. Oakley Ave., CHICAGO 8, ILL.

Salomeja Nasvytė-Valiukienė

LIETUVOS DANTŲ GYDYTOJŲ S-GA TREMTY CHICAGOJE

rengia

KONCERTĄ-KARTONO BALIŲ

kuris įvyks 1956 m. balandžio 28 d. 8 val. vakare

WESTERN BALLROOM SALESE 3504 So. Western Ave.

Programoje pirmą kartą dalyvauna: Solistė Salomeja Nasvytė-Valiukienė Pianistė Jūra Šlapelytė-Morgan Šokiams groja B. Pakšto orkestras

Staliukai užsakomi pas dant. gyd. C. Bačinskienę, Townhall 3-0057, E. Baltusnaitienę, FRontier 6-0787 ir prie įėjimo, Pelnas — sergantiesiems dant. gyd. Europoje ir kultūriniam reikalams